

KATALOG

VÝSTAVA

Budoucnost a přítomnost Prahy 1
1999
(III.ročník)

Obsah:

Plány a stavby pro budoucnost:	4
Petrská - regulační plán	4
Hergetova cihelna - rekonstrukce areálu	4
U Sovových mlýnů 2/503 - rekonstrukce	5
Kolektor centrum	6
Hellichova - bytový dům, novostavba	6
Na příkopě 22/859, Senovážné nám. 28/869 - Slovanský dům	6
Panská 5/891 - rekonstrukce	7
Veřejná prostranství	9
Zlatá ulice - studie	9
Úvoz, Nerudova - řešení doprav. situace	9
Klárov - řešení dopr. situace křižovatky	10
Újezd - dopravní řešení	10
Vodičkova - dopravní studie	10
Havelská - úprava povrchu, studie	11
Karlova ul. - studie	11
Pštrossova - studie dopravy a úprava povrchu	12
Václavské nám. - změna osvětlení	12
Dlouhá, zklidnění zóny	13
Stánky STRATEGIE - výměna pro firmu HDS Retail Czech Republic	13
Obnova parků a zahrad:	14
Jelení příkop - realizace a návrh tunelu	14
Vrtbovská zahrada - výsledek úprav	14
Wilsonova ul. - Radio Svobodná Evropa	14
Klárov - park Holubička - Zámecké schody	15
Konviktská - Průchodní - sadové úpravy	15
Školská zahrada Karmelitská 13/545 - rekonstrukce	16
Vojanovy sady - dětské hřiště	16
Uhelný trh - WC	16
Rekonstrukce domů MČ Praha 1:	18
Řetězová 7, generální oprava	18
Haštalská 17/756 - dům „U třech kalichů“ - generál. oprava	18
Maiselova 21 - rekonstrukce suterénu a přízemí	18
U radnice 8/13 - „U zelené žáby“, U radnice 10/14 - „U bubnu“	19
Půdní byty (se státním příspěvkem) :	19
Bílková 13, 15 / 864	20
Betlémská 7/266	20
Rámová 4,6	20
Investiční akce na území MČ Praha 1:	21
Jindřišská 14/909 - rekonstrukce hl. pošty	21
Rybná 20 - novostavba	21
V Celnici 4 - rekonstrukce a dostavba	22
Václavské náměstí 4/773 - dostavba ASTRY	22
Valdštejnské nám. 4/17 - rekonstrukce Senátu	23
FOUR SEASONS - hotel, rekonstrukce a dostavba	23
Celetná 25/590 - Štupartská 16 - rekonstrukce	24
28.října č. 12/767 - uzavření podloubí	24
Pštrossova 21/200 - rekonstrukce přízemí - kavárna, klub „Solidní nejistota“	25
Jilská 4/353 - „U Vejvodů“ - rekonstrukce	25
Stavby pro společnost a její kulturu	27
Divadlo Kalich	27
Divadlo DAMU - DISK	27
Divadlo ABC	28
Vzpomínky na minulost pro budoucnost	29
Veřejná anonymní soutěž na návrh vyznačení památného místa upálení J. Palacha a J. Zajíce	29

Staroměstské nám. - Mariánský sloup, obnova	29
Staroměstské nám. - okolí pomníku J.Husa (úprava do původní podoby)	30
Pomníky zmizelé.....	30
Pomník císaře Františka I - hold českých stavů.....	30
Pomník maršála Radeckého	31
Pomník Woodrowa Wilsona	32
Pomník plukovníka Josefa Jiřího Švece	32
Karlův most - Sv. Ignác z Loyoly.....	33
Wimmerova kašna - Uhelný trh.....	34
Pomníky v péči MČ Praha 1.....	34

Plány a stavby pro budoucnost:

Petrská - regulační plán

Návrh regulačního plánu v měřítku 1:1000 byl zpracován na základě objednávky Útvaru rozvoje města, jelikož se ukázalo, že Úpň města Prahy ani Urbanistická studie PPR nejsou postačujícími podklady pro územní ani stavební řízení. Podklady byly zpracovávány postupně pro dílčí území PPR a jedním z nich byla oblast Petřské čtvrti.

Území lze rozdělit na dvě části - severní je více méně obytnou, jižní spíše typickou oblastí centrálních funkcí města. Severní část lze označit za prostorově i funkčně stabilizovanou, v jižní naopak dochází k významným proměnám formou dostaveb. Z hlediska vlastního uspořádání a nedokončeného vývoje hmotné struktury čtvrti je nutno konstatovat velkou nesourodost a zároveň i nedořešenost některých významných prostorů. Plán by měl vytvořit určitý obraz budoucího formování území a najít cestu k překonání disproporcí a střetů, vznikajících prolínáním historicky, architektonicky i měřítkově různorodých a různě hodnotných forem zástavby.

Požadavky zadání na prostorovou regulaci v sobě nesou určité protiklady. Tendence uvolnění vnitrobloků pro obytnou funkci naráží na logiku zástavby dle historické parcelace (vlastní dvůr pro jednotlivý objekt) a majetkoprávní vztahy, neumožňující redukce objektů. To vše je nutno posuzovat individuálně, má-li být nalezeno řešení.

Problematiku ochrany památek v území, jenž je součástí Pražské památkové rezervace, se snaží návrh postihnout nejen z hlediska jednotlivých objektů, ale i jako ucelené části městské historické struktury. Čistopis návrhu se bude projednávat na počátku r. 2000.

Hergetova cihelna - rekonstrukce areálu

Areál tvoří skupina obytných domů a původně výrobních objektů. Starší objekt Na Kalvarii a přilehlý východní pozemek koupil v r. 1781 L. Herget a zbudoval zde cihelnu s provozními budovami. Obytná budova čp. 102 vznikla přestavbou renesančních a barokních obj. J Zobelem v r. 1796. Upravována byla po pol. 19. stol., jsou zde kvalitní interiéry s nástěnnými malbami, zvl. v prostorách 1. patra. Provozní budova na východní straně dvora je táhlá, půdorysně zalomená dvoupatrová stavba, obrácená k řece, s plackami zaklenutým spodním patrem a s mansardovou střechou s věžičkou. Na východě se zalamuje do krátkého křídla se zbytkem okrouhlé pece se střechou, nesenou zděnými sloupy toskánského typu. Jednopatrové křídlo při Cihelné ulici vzniklo na místě staršího křídla cihelny v letech 1857 -58 v duchu klasicismu.

Po ukončení soudního sporu s dočasným nájemcem objektu vypsala v srpnu 98 Městská část Praha 1 výběrové řízení k zajištění nájemce a investora na objekty Hergetovy cihelny v Cihelné ulici a domu U Lužického semináře 42/111.

Požadavky na nabídku byly následující:

- kulturně společenské využití Hergetovy cihelny (galerie, umělecké dílny, výstavní plochy, ateliery, byty, restaurační zařízení)
- minimalizace dopravního zatížení, orientace na pěší provoz z Klárova na Kampu
- v parteru obj. čp.111 U Lužického sem. 42 doplnění scházejících služeb a prodejen v okolí
- ochrana, respektive zkvalitnění a rozšíření bytové funkce v řešeném území
- zkultivování vnějších zdegradovaných ploch počínaje hřištěm, přes náplavku až k Čertovce
- zlepšení stavu zeleně, dlažeb, dovybavení parteru atp.

- spoluúčast na vybudování staveb. prvků protipovodňových opatření tam, kde budou spojeny s nemovitostí

Vítězem výběrového řízení se stala firma IMMOVISION s.r.o. V návrhu je z hlediska maximálního zpřístupnění a kulturně společenského využití v samotném areálu Hergetovy cihelny umístěno Muzeum šperku s prodejní galerií šperků, dále polyfunkční výstavní prostory ve vlastní cihelně, prodejní galerie v přízemí č.p. 102b a vnější prostory jsou navrženy jako „Sochařská zahrada“ v dramaturgii grémia spolku Mánes. V objektu jsou rovněž tři etapy restauračního zařízení s letními terasami a v patře obj. č.p. 103b jsou umístěny byty.

Na místě stávajících garáží je navrhován bytový dům s malými byty (1+1,1+2), garážování plánováno v budoucích garážích Klárovo. Přízemí obj. č.p. 111, U Lužic. semináře je doplněno obchodem a službami (holič, rychloopravna obuvi), restaurací - kavárnou. Pro pěší je navržena „Promenáda 2000“ od Kosárkova nábřeží, parkem a po náplavce k ochranné nábřežní zdi cihelny, k mostku přes Čertovku a dále po nábřeží pod Karlovým mostem do parku na Kampě. V prostoru stávajícího hřiště je navrhováno obnovení sportovišť (kurty na košíkovou, volejbal, tenis či minikopanou, v zimě s funkcí kluziště). Současně budou upraveny zelené plochy jak polosoukromé pro obyvatele, tak veřejně přístupné, včetně dětského hřiště, sportoviště a v noci uzamykatelné „Sochařské zahrady“ s relaxačními plochami. Protipovodňová opatření jsou navržena Hydroprojektem a.s. jako kompletní ochrana.

Zahájení rekonstrukce areálu se předpokládá v lednu r. 2000 (s demoličními a sanačními pracemi v předstihu) a slavnostní otevření pak v prosinci 2000.

U Sovových mlýnů 2/503 - rekonstrukce

Nejstarší zmínky o Sovových mlýnech jsou dochovány od konce 14. stol. Během časů byly jako ostatní budovy přestavovány, upravovány a měnily majitele. Do dnešní podoby včetně objektu nad částí plavebního kanálu byl areál přestavěn v 2.pol. 19. stol. Po požáru r. 1896 byla stržena budova mlýnů nad vodou a v průběhu 20. stol. byly mlýny užívány částečně k obytným a částečně k výrobním účelům, od 60.let pak i obytná budova jako archiv a kanceláře ČSAV.

Areál Sovových mlýnů představuje výraznou a vžitou dominantu nábřeží Kampy a je v současné době nevyužit. Majitel objektu HMP nabídl tento objekt k využití jako galerii Nadaci Jana a Medy Mládkových a pro tyto účely bude rekonstruován. Cílem řešení je zachovat objemovou stavbu i stavební substanci areálu v současné podobě.

Novou náplň areálu - Galerie moderního umění Jana a Medy Mládkových - pak zprostředkovat využitím stávajících prostorů pro výstavní účely a vložením nových nezbytných funkčních celků do objemu stávajících budov. nová úprava parteru vymezí a podpoří výraz nové funkce areálu a architektonickými prvky zdůrazní vztah k místu.

Hlavní kapacity areálu:	restaurační provoz	179,00 m ²
	expoze vč, terasy	1 596,40 m ²
	sklady	134,78 m ²
	obchod	26,17 m ²
	byt domovníka	72,12 m ²
	ubytování (2 apt.)	140,34 m ²
	kancel., knihovna a p.	102,36 m ²
	tech. a soc. zázemí	636,42 m ²

Kolektor centrum

Předmětem řešení dokumentace pro územní rozhodnutí je návrh optimálního vedení trasy kolektoru III. kategorie v oblasti ulic Jindřišská - Vodičkova - Karlovo nám. s návazností na již vybudovaný kolektor III.kategorie CI.A v šachtě Š 16. Součástí jsou také kolektorové odbočky v ulici V Jámě, Palackého, Školská, Lazarská.

Kolektor při své trase pod Václavským náměstím podchází stávající kanalizační řady, vodovodní štoly a těleso podchodu pod Václavským náměstím. Bezprostředně za vyústěním Jindřišské ul. do Václavského nám. je navržena odbočná větev kolektoru směrem do spodní části Václavského nám., zakončená šachtou Š 17a, a další tři odbočné větve ukončené šachtami 17 b-d. Na počátku Vodičkovy ul. za Václavským nám. je šachta Š 18 a odtud pokračuje kolektor v ul. Vodičkova až na Karlovo nám. před obj.čp. 558, kde končí šachtou Š33. Na křižovatkách s ulicemi Palackého, V jámě, Školskou, Jungmannovou a Lazarskou jsou vyvedeny odbočné větve, vždy zakončené šachtami. Před obj. čp. 670 bude realizována kolektorová odbočka do prostoru suterénu, ve dvorním traktu bude umístěno pomocné řídicí středisko, spojené s podzemní částí schodištěm a výtahem v šachtě Š34. Bude zde i strojovna větrání s větracím kanálem a výdechem vzduchotechniky (vyveden nad úroveň okolních budov). Celková délka kolektoru činí 1260,85 m.

Hellichova - bytový dům, novostavba

Novostavba obytného domu je šestipodlažní objekt se dvěma vchody do nadzemní části a společným suterénem. Bude obsahovat garážová stání, pronajimatelné nebytové prostory, technické zázemí objektu a v nadzemní části pak byty, v posledních dvou podlažích mezonetové. Hmota objektu respektuje stávající pohledové a kompoziční osy.

Stavbě předcházela demolice stávajících objektů - dočasných staveb. Před zahájením výkopů pro základy i přípojky bylo nutno v dostatečném předstihu zajistit archeologický dohled. Při práci v prostoru stávajícího suterénu bylo nutno počítat s možností objevení druhého podzemního podlaží a podle toho pak řešit zajištění stavební jámy a stávajících opěrných stěn. Před zahájením hrubých terénních úprav bylo nutno provést vizuální obhlídku staveniště a provést sondy, které upřesnily způsob a hloubku založení stávajících opěrných stěn, ohraničujících pozemek.

Při hloubení stavební jámy byly v lokalitě nalezeny zbytky historických staveb a za účelem jejich přezkoumání byla přizvána skupina archeologů. Archeologický průzkum prokázal existenci pražických pecí z druhé poloviny 13. století, které sloužily ve své době ke zpracování železné rudy z Petřína. Kromě těchto pecí byly objeveny i zbytky tzv. zemnice - zahloubené části obydlí, se zbytky původního dřevěného vstupního schodiště, rovněž z druhé poloviny 13. století. Po dokončení archeologických prací a zdokumentování nálezů byla zahájena vlastní stavba budoucího bytového domu.

Na příkopě 22/859, Senovážné nám. 28/869 - Slovanský dům

Objekt čp.859 je nemovitou kulturní památkou, zapsanou ve Státním seznamu nemovitých kulturních památek. Tento palác Vernierovský (Příkladových, Sporkův, Tuskany, Vršovců), po roce 1873 německé kasino, dnes Slovanský dům, vznikl ze dvou středověkých objektů z doby založení Nového Města Pražského. Jedním z původních vlastníků byl pravděpodobně i Jan Žižka, od r. 1605 pak rodina Valdštejnů. Po bělohorské bitvě se stal majetkem svobodného pána Jana Verniera de Rougemont. Od té doby byl několikrát přestavěn a

upravován, jak měnil majitele. Do dnešní klasicistní podoby byl přestavěn v letech 1797 až 1798 F. Hegerem. V roce 1873 koupila objekt spol. „Deutsches kasino“ a předložila projekt nástavby a dostavby. Výsledný areál pak sloužil jako spolkový a hotelový dům. Roku 1945 byl změněn na Slovanský dům.

Parcela komplexu Slovanského domu mezi ulicí Na příkopě a Senovážným náměstím je po obou stranách lemována bankami. Vnitroblok areálu tvoří významný klidový areál v centru města, který byl však značně zdevastován. Předběžné průzkumy a prohlídky areálu potvrdily rovněž nedobrý stav objektů. Na základě vypsání obchodní veřejné soutěže se stalo novým nájemcem, investorem rekonstrukce a přestavby a provozovatelem Pražské komunikační a společenské centrum s.r.o. Program dalšího využití areálu byl upřesňován v závislosti na probíhajících průzkumech. Základní myšlenkou investora je polyfunkčnost a rozmanitost - tedy využití pro rozličné aktivity.

Palácový objekt je rekonstruován alespoň částečně očištěn od novodobějších zásahů a vrácen do stavu bližšímu původní funkci. Horní dvě podlaží by měla být reprezentačními sídly některých firem, podkroví jako pronajímatelný prostor k jednání, konference, módní přehlídka, recepce a pod., přízemí má sloužit obchodním účelům. V suterénu je restaurace o kapacitě cca 120 míst se zázemím.

Dvorní objekt obsahuje v suterénech kinosál multikina, v přízemí restauraci se zimmími zahradami, včetně pivní zahrady s letním výčepem, v 1. a 2. patře dvě studia a víceúčelové prostory, ve třech horních podlažích kanceláře se 3 sály.

V dalších dvou objektech novostavby, řešené jako jedna budova s centrálním komunikačním jádrem, je navržen obchodní parter, částečně komerčně využitý suterén a v patrech kanceláře.

Objekt čp. 869, původně hotelový dům, doznal v r. 1950 zásadní změnu - tři podlaží byla přestavěna na mateřskou školu a jesle. V návrhu je rekonstruován do podoby měšťanského bytového domu ve čtyřech podlažích a podkroví, dvěma prodejny v přízemí a domovním vybavením v suterénu.

Budoucí využití původního divadla MINOR navazuje na administrativní provoz vedlejších objektů. Přízemí je využito pro obchodní jednotky a nástupní prostor haly s recepcí a soc. zázemím. Typické patro je určeno pro administrativu a její technické zázemí, suterén navazuje na podzemní garáže. Divadlo Minor bude přemístěno do rekonstruovaných prostor bývalého kina Skaut ve Vodičkově ulici.

Panská 5/891 - rekonstrukce

Objekt se nachází na území Pražské památkové rezervace a je zapsán v Seznamu nemovitých kulturních památek hl.m. Prahy. Nebergovský palác, dříve Dobřenských, Nezrovský, Salmovský, vznikl ze dvou gotických měšťanských domů, z nichž zůstaly zachovány sklepy a části nadzemního zdiva. Barokní přestavba byla uskutečněna po r. 1728 zřejmě podle návrhu Františka Maxmiliána Kaňky. Klasicistní úprava fasády pochází z r. 1780 a zadní křídlo paláce bylo prodlouženo v 19. stol. Za Jana Norberta z Neubergu byl v r. 1844 vztyčen nový krov, po r. 1876 zaklenuty stáje ve dvoře a v r. 1886 bylo přízemí upraveno na obchody.

Hlavní objekt je třípodlažní, jihovýchodní a severovýchodní křídla jsou dvoupodlažní. Na jihovýchodě přiléhá ke Kaunickému paláci, na severozápadě jej od bývalé koleje piaristů odděluje obslužná ulička, na severovýchodě sousedí s hřištěm.

Dvoupatrové hlavní uliční průčelí palácové stavby je velmi zdobné a členité - se dvěma symetrickými portály, trojúhelným štítem, pokrytým figurálním štukem s mytologickým námětem a pod. Dvorní fasáda je zjednodušená. V přízemí jsou zachovány valené klenby s

trojúhelnými a pětibokými výsečemi, kupolovitá klenba se štukovým rámcem - zřejmě původní sala terrena přiléhající zahrady. V patře jsou dochována barokní štuková stropní zrcadla a štukové stropy.

V přízemí jsou dnes nevyužité nebytové prostory (po kancelářích CK Čedok), v suterénu nefunkční kotelna a sklepy bytů, v 1. a 2. patře je 5 bytů a dva nebytové prostory, podkroví nevyužito. V severovýchodním křídle jsou dva byty (v přízemí a podkroví), v jihovýchodním křídle v přízemí je archiv CK Winterthur, nebytové prostory v 1. a 2. patře (podkroví) jsou nevyužity.

V návrhu rekonstrukce je tento objekt alespoň z části očištěn od některých novodobějších zásahů a navrácen do stavu bližšímu původní funkci. U hlavního palácového objektu by se měla horní dvě podlaží s půdou stát reprezentačními sídly některých firem. Přízemí by mělo sloužit obchodním účelům, vytvořením třech prodejních jednotek, z kterých jedna bude mít prostor přízemí propojen se suterénem. Nebytové prostory v horních podlažích budou přístupny přes vstupní halu s recepcí, která bude v prostoru dnešního průjezdu. Zde lze umístit jednoho, nebo více nájemců. Dvorní křídla objektu budou bytového charakteru.

Navrhované kapacity:

Plocha parcely	1 305 m ²
Zastavěná plocha	860 m ²
Počet bytů	5 bj. - 794,63 m ²
Nebytové prostory	3 prodejny - 478,91 m ²
	3 kan. prostory - 970,24 m ²
Doprava v klidu	6 parkovacích stání

Veřejná prostranství

Zlatá ulice - studie

Na základě požadavku OÚ Praha 1 byla vypracována architektonická studie na zpřístupnění Zlaté ulice, jež je v současnosti uzavřena. Předmětem řešení je otevření části Zlaté ulice v úseku mezi Husovou a Liliovou ul. pro regulovaný vstup veřejnosti, to zn. obnovení pěší spojky ve frekventované části Starého Města. Cílem návrhu je vytvořit střízlivé neokázalé řešení, jež nenaruší původní komorní charakter dvorního prostoru. Tomuto jsou podřízeny i navrhované úpravy, např. zádlažba ploch s maximálním použitím dochovaných materiálů i návrh veřejného osvětlení, které má nižší intenzitu než v okolních širších ulicích.

Úpravy zahrnují rovněž schematický návrh odvodnění, stanoven je rozsah ploch veřejné zeleně, případně doporučení na umístění vhodných druhů vegetace. Pěší část bude oddělena uzamykatelnou mříží, v ohradní zdi prolomeny 2 otvory, umožňující vizuální kontrolu nejužších míst. Veřejné osvětlení bude doplněno osazením menších typů pražských luceren, dále bude obnoven záhon a případná výsadba popínavých rostlin, po dohodě s majitelem ohradní zdi. V prostoru dvora bude osazena lavička, případně rozšířen stávající záhon se stromem a keřem.

Úvoz, Nerudova - řešení doprav. situace

Na základě požadavku OÚ MČ Praha 1 byly zpracovány projekty na vybudování zpomalovacích prahů, jejichž funkcí je snížení rychlosti projíždějících vozidel a tím zvýšení bezpečnosti chodců a hlavně dětí. Požadavkem objednatele je takové stavební řešení, které je co nejjednodušší a umožní rychlou realizaci. Po vyhodnocení současného stavu, kdy vozidla projíždí ulicemi relativně vysokou rychlostí, je navrženo vybudování vždy tří zpomalovacích prahů.

V ulici Úvoz je první práh navržen na začátku ulice ještě před budovou školy. Druhý práh je navržen přibližně uprostřed ulice před schody propojující ul. Úvoz a Loretánskou (pěší trasa obyvatel i turistů). Třetí práh je navržen za vjezdem do Petřínských sadů v obousměrném úseku. Má zpomalovat vozidla jedoucí směrem na Pohořelec, kde se pohybují po vozovce zejména skupiny turistů.

V ulici Nerudova je první zpomalovací práh navržen přibližně v úrovni kostela v místě zúžení Nerudovy ulice. Druhý je navržen přibližně před schody propojujícími jako pěší trasa ulice Nerudovu a Jánskou. Třetí práh je navržen v místě rozšíření Nerudovy ulice, kde jsou po obou stranách umístěna parkovací místa. Zde hrozí především kolize mezi projíždějícími, parkujícími vozy a chodci.

V obou případech budou úpravy doplněny dopravním značením v souladu s vyhláškou FMV č.99/1989 Sb. a Zásadami pro dopravní značení na pozemních komunikacích.

Klárov - řešení dopr. situace křižovatky

V přímé vazbě na řešení otázek preference MHD v Praze a na základě objednávky Dopravního podniku hl.m. Prahy byla rozpracována problematika optimalizace dopravního režimu a celkového dopravního uspořádání zájmové oblasti Chotkova silnice - Klárov.

Základní princip navrženého uspořádání je založen na oddělení stávajících levých odbočení ve směrech Chotkova - nábrž. Edwarda Beneše a Klárov - Valdštejská ul. To lze zajistit zobousměrněním ul. U Brusných kasáren, které umožňuje realizovat levé odbočení ve směru Chotkova - nábrž. E.Beneše v křižovatce ul. Chotkova (Pod Bruskou) - U Brusných kasáren. Odbočení ve vztahu Klárov - Valdštejská je ponecháno ve stávající podobě.

Vzhledem k frekvenci dopravních pohybů v dotčeném území v souběhu s tramvajovou dopravou bylo doporučeno v této souvislosti předpokládat osazení světelného signalizačního zařízení na křižovatkách Chotkova - U Brusných kasáren a nábrž. E.Beneše - U Brusných kasáren. S tím pak souvisí i odpovídající uspořádání přechodů pro pěší a úprava (omezení) některých dopravních pohybů. Navržené řešení vyvolává nezbytné stavební úpravy, např. rozšíření Chotkovy silnice v délce cca 90 m, úpravy chodníku proti vyústění ul. U Brusných kasáren, úpravu ul. profilu ul. U Brusných kasáren a pod. Možné jsou i dopady do stávající technické infrastruktury. Proto byl proveden průzkum stávajících inženýrských sítí.

Z dopravního hlediska je navrhované řešení reálné včetně potřebných stavebních úprav - rozšíření komunikací a úprav infrastruktury.

Újezd - dopravní řešení

V souladu s návrhem územního plánu a dlouhodobým požadavkem občanů Prahy 1 na zklidnění dopravy v této části Pražské památkové rezervace byla zpracována studie, jejímž účelem je prověření a zjištění stavebně technických dopadů a možností uspořádání dopravního prostoru v ul. Újezd a Karmelitská při zjednosměrnění nekolejové dopravy ve směru od křižovatky Újezd - Vítězná k Malostranskému náměstí.

Navrhovaná změna dopravního režimu na silně frekventované komunikaci se promítne v přílehlé oblasti a vyvolá řadu nutných opatření. Jako náhrada za průjezd z Malostranského nám. Karmelitskou na Újezd je navrhována pravobřežní komunikace na Smetanově nábřeží, která by měla být také jednosměrná, ale opačným směrem.

Současně se již projevuje vliv Strahovského tunelu na snížení dopravních zátěží při průjezdu Malou Stranou a tento trend by měl pokračovat zejména po dokončení celé severní části městského okruhu.

V rámci studie byly zpracovány tyto varianty tram. zastávek:

- var. 0 - zastávky před křižovatkou
- var. 1 - zastávky za křižovatkou
- var. 2 - vstřícné umístění zastávek před a za křižovatkou na ul. Újezd
- var. 2a- modifikace var. 2 s typem zastávky tzv. Vídeňské

Úplná obnova tělesa tram. tratě a přílehlých vozovek s chodníky dává možnost upravit šířkové poměry komunikací ve prospěch chodníků a ploch zeleně.

Vodičkova - dopravní studie

Vzhledem ke značnému zatížení Vodičkovy ulice dopravním i pěším provozem, bylo Obvodním úřadem Praha 1 objednáno zpracování studie, jejímž cílem je odstranění řady závad a konfliktů mezi pěší a motorovou dopravou. Návrh vychází z radikálního zklidnění

provozu motorových vozidel a řešení představuje sloučení motorové a pěší dopravy v území, ve kterém je jasně stanovena priorita pěšího provozu. Podmínkou pro realizaci je nová organizace dopravy v širším území a zpřísnění zásobovacího režimu (není předmětem řešení).

Z více zpracovaných variant byla doporučena k dalšímu zpracování varianta „B“, která představuje:

- prodloužení tram. zastávky a zvýšeného chodníku ke křižovatce s Václavským náměstím
- jízdní pruh pro vozidla zásobování na zvýšeném chodníku ukončen prahem před křižovatkou (dostatečný prostor pro zastavení vozidla na úrovni komunikace)
- jízdní pruh vymezen dlažbou a zábradlím
- posun tramvajové zastávky k Václavskému náměstí
- úprava nároží a rozšíření současného chodníku
- přechod pro pěší - délka 5,5 m

Výhodou tohoto řešení je přechod pro pěší pouze v délce tramvajového tělesa a úprava chodníku v maximální délce. Výsledkem návrhu je zlepšení pěšího provozu v dané lokalitě ve směru Karlovo náměstí - Václavské náměstí. Podstatnou úpravou je i rozšíření chodníků na nároží Václavského nám. a zlepšení pěšího provozu tamtéž. Součástí úprav bude provedení nových kamenných dlažeb na chodnících i novém jízdním pruhu, nové odvodnění, osazení zábradlí (případně doplněných květiníky). Součástí není nová koncepce veřejného osvětlení, která by měla být zvažena v dalším stupni dokumentace.

Havelská - úprava povrchu, studie

Havelská a Melantrichova ulice jsou historické tepny města a v současnosti významnými turistickými trasami. Jsou však přeplněny auty a stánky, bránícími výhledu na kostel Sv. Havla. podstatou předkládaného řešení je výrazné snížení automobilového provozu, rehabilitace náměstí, zrušení stánkového prodeje na jeho ploše a zlepšení prostředí pro chodce.

Bylo zpracováno sedm variant řešení, které sloužily k vytříbení názoru na finální dopravní řešení prostoru. Výsledná varianta vychází z jednosměrného provozu v ul. Melantrichova, havelská a Havelská ulička. V projektu je počítáno s parkovacími stáními jak v Melantrichově ulici, tak v prostoru před Havelským kostelem a Havelskou korunou včetně zvl. stání pro postižené a pro minibus. Stávající narušené dlažby budou restaurovány, přeloženy a doplněny. Uvažována je i klidová zóna s osazenými lavičkami a pěti novými stromy. V průhledu ulic bude umístěn informační sloup s hodinami a směrovkami do okolí. Navrhované řešení respektuje potřebu zásobování Havelského tržiště.

Karlova ul. - studie

V rámci programu regenerace Pražské památkové rezervace se dostává do popředí i zájem o kvalitu veřejného prostoru města, ulic. V nejhustěji zastavěných částech obvodu Prahy 1 není jednoduché vytvořit podmínky pro krátkodobou rekreaci obyvatel. Jednou z cest je vytváření dopravně zklidněných ulic, protože právě zvyšující se intenzita automobilového provozu zneprůjemňuje prostředí nejvíce.

Pro vlastní řešení jsou stanoveny tři základní cíle : navázat na stávající systém organizace dopravy s minimem zásahů, nahradit maximální počet parkovacích míst zrušených úpravami, zpomalit průjezdovou dopravu a snížit její množství. Na závěr pak vytvoření velkorysejších ploch pro pěší a doplnění zelení.

Karlova ul. tvoří jednu z hlavních staroměstských východozápadních spojnic a již dnes má převážně pěší charakter. Úzký uliční profil umožňuje pouze jednosměrný průjezd. V

současnosti je zde 20 parkovacích míst. Jedním z hlavních cílů návrhu úprav Karlovy ulice je vytvoření velkoryseji pojatých pěších ploch v území zklidněním dopravního režimu a zúžení vozovky na nejnižší možnou míru. Zbylá prostranství pak vytvoří pobytové pěší plochy, využitelné i pro komerční aktivity. Plochy budou doplněny vzrostlým stromem, lavičkami, popř. dalším mobiliářem. Charakter úprav se nejvýrazněji projeví na povrchu pojízdných a pochozích ploch. Součástí návrhu jsou i dvě varianty řešení stávající nefunkční kašny při ústí Seminářské ulice, a to buď její odstranění a nahrazení zelení se sezením, nebo rekonstrukcí a zprovozněním, včetně doplnění nízkou zelení a stromem.

Pštrossova - studie dopravy a úprava povrchu

Na základě požadavku Odboru dopravy OÚ Praha 1 byl zpracován projekt na úpravu prostoru křižovatky ulic Na struze - Vojtěšská - Pštrossova z důvodů zvýšení bezpečnosti nejen silničního provozu, ale i chodců v tomto dosud poměrně nepřehledném prostoru. Podmínkou zadavatele je vytvoření co nejjednoduššího řešení, realizovatelného v co nejkratší době.

Jasným vymezením směrů jízdy a rozšířením chodníků bude dosaženo zlepšení orientace řidičů a usměrnění chodců na jednotlivé přímé přechody. Projekt byl zpracován ve čtyřech variantách, které respektují stávající dopravní režim tak, aby nedošlo ke zbytečnému navýšení finančních prostředků. Dosud živelné parkování je řešeno návrhy na různé typy parkovacích stání. Případné doplnění prostoru městským mobiliářem bude řešeno v definitivním projektu ke stavebnímu povolení.

Zpracování vlastního řešení předchází architektonická studie možných úprav prostoru křižovatky s cílem nejen regulovat neusměrněný průjezd vozidel a živelné parkování, ale i řešení plochy využívané chodci s možností vytvoření zákoutí se zelení. Z řady variant bylo doporučeno prověření tzv. asymetrické varianty provizorním dopravním řešením a po ověření provozu v praxi by měla být provedena finální úprava.

Asymetrická alt. č.1 je finančně méně náročná, představuje pouze umístění demontovatelných litinových a kamenných sloupků. Přesné umístění stromu s kruhovou lavičkou bude provedeno v dalším stupni dokumentace na základě určení tras tech. sítí, systém odvodnění a rozsah zadráždění chodníků se nemění.

Asymetrická alt. č.2 vymezuje novou plochu pro pěší výškově odděleným chodníkem s kamennou mozaikou. Zelení je řešeno s ohledem na hustotu sítí novodobou metodou - záhon je doplněn konstrukcí pro mělce kořenící druhy popínavých rostlin. Systém odvodnění bude upraven a rozsah zadrážděných chodníků rozšířen.

Václavské nám. - změna osvětlení

Akciová společnost ELTODO představuje nový typ stožárů a svítidel pro výměnu, dnes již z hlediska intenzity světla nevyhovujícího osvětlení Václavského náměstí.

Nové osvětlení je navrženo svítidly typu SCALA MAXI, umístěných na stožárech ve výši 14 m na výložníku 2,5m. Na týchž stožárech je pak navrženo další svítidlo SCALA MINI pro osvětlení chodníku, umístěné ve výši 6m na výložníku 1m. Napájení a ovládání VO bude zajištěno ze stávajících zapínacích bodů a budou použity stávající kabelové rozvody. V rámci výměny osvětlení budou instalovány nové přechodové skříně ve stávajících šachtách u stožárů za ty, které jsou poškozeny.

Po uskutečnění výměny stožárů a svítidel získá Václavské náměstí moderní, intenzivní osvětlení, směřované na plochu náměstí bez úniku světla do prostoru.

Dlouhá, zklidnění zóny

Stavebně dopravní úpravy řeší střední a východní část ul. Dlouhá v úseku od křižovatky s ul. V Kolkovně, Kozí, Masná až po křižovatku s ul. Rybnou. Realizací projektu, zpracovaného firmou CASUA, došlo ke zklidnění ulice s omezenou dopravou.

Stavebním řešením jsou zde zejména zpomalovací pruhy (jejich výška je v úrovni okolního chodníku) a rovněž zúžení vlastní komunikace. Zbývající prostor ulice, nesloužící pro projíždění vozidel, slouží k parkování, včetně míst pro invalidy. V ulici je položena nová dlažba, na vozovce klasická uliční zádlažba, na chodnících drobná mozaiková dlažba. Součástí úprav bylo i osazení laviček, parkovacích sloupků bránících vjezdu vozidel na chodníky, odpadkové koše a pod. V prostoru náměstíčka byla položena mozaiková dlažba a zasazeny tři stromy.

Průchodnost i průjezdnost ulice byla zachována, stejně jako počet parkovacích míst. Přesto lze ulici dnes nazývat „obytnou“, protože hlavním rysem je především zklidnění dopravy v této lokalitě. Náklady na tato stavebně dopravní opatření činily cca 6 mil. Kč. Podobná opatření se připravují i v dalších, v současné době velkému dopravnímu zatížení vystavených, ulicích.

Stánky STRATEGIE - výměna pro firmu HDS Retail Czech Republic

Na základě požadavku MČ Praha 1 bude provedena výměna stávajících stánků typu „Strategie“ za nový typ, navazující designem na schválený městský mobiliář firmy J.C. Decaux.

Obnova parků a zahrad:

Jelení příkop - realizace a návrh tunelu

Na základě požadavku Správy Pražského hradu byl zpracován projekt „Průchod valem Prašného mostu na Pražském hradě“, který řeší průchod výstavbou tunelu s pěší stezkou a korytem potoka, včetně terénních a sadových úprav. Navrhovaná stavba má funkci pěšího propojení Dolního a Horního Jeleního příkopu a stane se součástí nové přístupové cesty z Klárova do areálu Pražského hradu.

Stavbou bude odstraněna stávající Tereziánská štola včetně jejích vstupních objektů a v její stopě bude vybudován ve valu Prašného mostu tunel o celkové délce cca 84 m. Příčný vnitřní profil je podkovovitého tvaru o výšce cca 5,4 m, šířce cca 2,2 m a bude tvořit prostor pro koryto potoka Brusnice a levobřežní stezku pro pěší o šíři cca 90 cm. Vnitřní prostor i otevřená část tunelu budou osvětleny (denní světlo přivedeno šachtovým světlíkem) a vodní hladina potoka bude nasvícena. Při východním portálu tunelu bude pěší stezka navazovat na stávající pěší cestu podél potoka, při západním portálu bude navazovat na budovanou pěší cestu v délce cca 95 m a šířce cca 2m, která se napojí na stávající systém cest v Horním Jelením příkopu. Součástí úprav je i doplnění a náhradní výsadba vegetačních porostů přilehlých svahů.

Tunel je navržen tak, aby svým architektonickým řešením včetně užitých materiálů (lomový kámen, cihly beton) respektoval umístění ve chráněném území Pražského hradu v rámci Pražské památkové rezervace. Návrh respektuje stávající charakter a atmosféru lokality.

Vrtbovská zahrada - výsledek úprav

Vrtbovská zahrada, ležící spolu s dalšími třemi barokními zahradami (Vratislavskou, Schönbornskou a Lobkovickou) na svahu Petřína, je jednou z nejvýznamnějších zahrad. Tato terasová barokní zahrada italského typu byla pro Jana Josefa hraběte z Vrtby, nejvyššího purkrabího Pražského hradu, vybudována u Vrtbovského paláce v letech 1715 - 1720. Duchaplné řešení navrhl František Maxmilián Kaňka, podíl na tomto skvělém díle měli stejně skvělí spolupracovníci sochař Matyáš Bernard Braun a Václav Vavřinec Reiner, autor fresek.

Překvapivý účinek kompozice zahrady je založen na gradaci terasovitých plošin, spojených schodišti a nesených opěrnými zdmi, tvarovanými v barokních křivkách. Velkolepost zahrady rozvíjel rostlinný dekor, jehož původní podoba je známa pouze z rámcových popisů.

Od r. 1985 byla zahrada pro havarijní stav uzavřena. Dolní část zahrady byla oddělena a využívána jako zahrada jeslí. Před r. 1990 došlo jen k nejnútnejšímu zabezpečení havarijního stavu. Pak bylo vypsáno MČ Prahou 1 výběrové řízení na generálního dodavatele obnovy Vrtbovské zahrady, jež vyhrála firma EKOPRAG. Již první práce prokázaly složitost a náročnost rekonstrukce a to jak časově, tak finančně. Nyní je však toto pozoruhodné dílo zachráněno a uchováno pro příští generace.

Wilsonova ul. - Radio Svobodná Evropa

Projekt na úpravy okolí objektu Rádio Svobodná Evropa - protiteroristické zábrany, vychází z požadavku investora na zcela zásadní omezení příjezdu nežádoucích vozidel do bezprostřední blízkosti objektu, zhruba v rozsahu dnešních provizorních zábran. Vzhledem k

tomu, že objekt je situován v centru města, bylo přistoupeno ke koncepci, která se svým charakterem blíží novodobým zahradním nebo parkovým úpravám. Navržené řešení bylo v rozpracovanosti konzultováno se zástupci památkových orgánů.

Kolem objektu bude podél komunikací vytvořena ochranná betonová linie (výška 600-750 mm), doplněná zatravněným svahem. Jako zábrany proti příjezdu nežádoucích vozidel k objektu budou v pěších plochách osazeny atypické betonové prvky (jehlany, výseče koulí, krychle), některé s možností sezení.

Při zpracovávání návrhu bylo nutno respektovat dopravní režim pro současné provizorní protiteroristické zábrany, odsouhlasený příslušnými institucemi, zahrnující redukci odstavných pruhů na Vinohradské a Wilsonově třídě a zajíždění zásobovacích vozidel. Bylo nutno brát také zřetel na stávající stavby v území, tj. trasy technických sítí jimiž je území hustě protkáno a průběh je dnes znám jen orientačně, dále na podzemní objekt metra, především na mělce založené odvodnění stropu tohoto objektu. Parkové úpravy z doby výstavby Federálního shromáždění jsou ponechány bez úprav - záhony obložené leštěnými kamennými deskami, osázené jehličnany, zábradlí obložená leštěnými kamennými deskami, venkovní dlažby provedené z kamenných desek atd.

V současné době probíhají projekční práce na projektu, realizace se předpokládá v období od března do června r. 2000. Finanční náklady spojené s protiteroristickými úpravami budou vesměs hrazeny z prostředků RFE/RL Inc.

Klárov - park Holubička - Zámecké schody

Parčík pod Zámeckými schody, nazývaný „U holubičky“, je vymezen ulicemi Valdštejská a pod Bruskou, ohraničen stěnou sousedního domu a zdí při ústí Starých zámeckých schodů. Stávající zanedbaný stav parku neodpovídá atraktivitě místa v historickém prostředí Malé Strany. Úzké cestičky kapacitně nestačí skupinám procházejících turistů, nejsou zde odpočívací plochy s lavičkami. Ani stav zeleně není uspokojivý.

Proto bylo rozhodnuto o revitalizaci parčíku a objednány studie rehabilitace. Úprava prostranství spočívá ve změně trasy průchodu parkem, výměně povrchu chodníků a jejich rozšíření, oprava parkových betonových obrubníků - náhrada za kvalitnější, zahuštění stávajícího živého plotu jako protihlukové bariery na východní straně, odstranění nevhodných a nekvalitních rostlin a výsadba nových, včetně pnoucích keřů k zamaskování stávajících technických zařízení u východní a severní zdi parku.

Mobiliář parku byl doplněn vhodnými historizujícími osvětlovacími sloupy s lucernami, novými lavičkami včetně odpadkových košů. Řešení je průběžně konzultováno s orgány památkové péče.

Rehabilitací parčíku vznikne pod Starými zámeckými schody příjemná, odpočinková enkláva zeleně.

Konviktská - Průchodní - sadové úpravy

Řešené území se nalézá na rohu ulic Konviktská a Průchodní, před historickým objektem Konviktu. Volná ploch sestává ze tří parcel. Na části parcely č. 310 (v majetku Sdružení Konvikt) stál klasicistní obytný dům, který byl v průběhu poválečných let odstraněn.

Zájmová plocha má v současnosti charakter zdevastovaného parkoviště s mlatovým povrchem, bez stávající zeleně a je ohraničena ze severovýchodu mozaikovým chodníkem, ze severozápadu žulovým uličním obrubníkem.

Úpravy prostoru jsou navrženy ve dvou oddělených plochách. Na východní části území je to čtverec a kompozice úprav respektuje již provedené úpravy na parcele Konviktu. V rozích

čtverce jsou navrženy čtyři listnaté stromy, v těžišti úprav je jednoduché žulové pítko, které se stane dominantou prostoru a přispěje k jeho oživení. Druhá plocha úprav se nachází na západní části parcely. Zde již byly provedeny úpravy u paty fasády. V polokruhové ploše bývalého schodiště se navrhuje rabátka s nízkými stále zelenými a pnoucími keři, které v průběhu let pokryjí a zamaskují v současné době problematický kout. Park je řešen jako bezbariérový.

Školská zahrada Karmelitská 13/545 - rekonstrukce

Navrhovaná zahrada se nachází na Malé Straně na severním svahu Petřína, kde severně sousedí s Vrtbovskou zahradou, západně s Colloredovskou (Schönbornskou) a na jihu navazuje na Seminářskou zahradu. V 60. letech byla původně svažité zahrada z 18. stol. předělena železobetonovými zdmi, pravděpodobně z důvodů lepší údržby, a železobetonovými schodišti pro snadnou vertikální komunikaci - dostupnost. Stávající zeleň je převážně náletová.

Základním předpokladem dobré úpravy školní zahrady je vazba na původní historický charakter místa a způsob využití by neměl setřít původního ducha zahrady. Z dochovaných historických pramenů je zřejmé, že pozemek sloužil jako ovocná štěpnice a volný charakter sadu vhodně doplňoval sousední pravidelné zahrady. Návrh na úpravu školní zahrady byl zpracován ve třech alternativách. 1. a 2. alternativa odděluje školní pozemek od veřejného dvoumetrovým plotem a zachovává terasy. 3. alternativa odděluje školní a veřejnou část metrovým plotem a vrací svah do 18. stol. tím, že jsou rozbourány nosné zdi - hřiště pro děti bude za školou. Všechna alternativy se pak snaží respektovat historickou výsadbu, v horní polovině vinice, v dolní štěpnice.

Úpravou zahrady získá škola cenné prostředí, příznivě pomáhající u dospívající mládeže vytvářet stupnici životních hodnot, nehovoře o podvědomém posílení duševní a estetické stránky rozvoje lidské osobnosti.

Vojanovy sady - dětské hřiště

Původní dětské hřiště bylo zcela zdevastované - jedno pískoviště s rozpadajícím se betonovým obrubníkem a zničená houpačka. Na jaře 1999 byla odstraněna poškozená živice, odstraněny kořeny suchých stromů a keřů.

Po dohodě s PÚPP a ing. arch. Dandovou, která zpracovala studii rehabilitace celého parku, byla navržena mlatová úprava pozemku, včetně tvaru půdorysu hřiště.

U firmy PLAY ART, arch. Procházky, bylo objednáno architektonické ztvárnění plochy, kolotoč a pochozí lem pískoviště. Převládá barva žlutá a modrá. Obě atrakce i se skluzavkou a průlezkou byly opět posouzeny a schváleny PÚPP. V současné době se dodělávají stavební úpravy okolí hřiště - t.j. oprava zdi, lemy z pálených cihel, včetně okrajových chodníčků (Klinker) kolem zdi, kde jsou umístěny lavičky. Do konce října 99 budou vysazeny keře, oddělující hřiště od sadové cesty a v r. 2000 budou ke zdem vysazeny popínavé dřeviny - *Parthenocissus tricuspidata*.

Uhelný trh - WC

Předmětem řešení byla úprava zdevastovaného zařízení veřejných podzemních záchodků v Praze 1, na Uhlém trhu. Podzemní objekt, cca 70 let starý, vykazoval značnou vlhkost, jelikož nebyl proti zemní vlhkosti izolován, a rovněž kondenzace vykonala své. Tato vlhkost

se značně podepsala na stavu železobetonových monolitických konstrukcí, které byly obnažené a prorezlé. Nosné vodorovné i svislé konstrukce však z hlediska statického byly bez poruch a vyhovující.

Dispoziční řešení doznalo minimální změny, vyměněny byly veškeré zařizovací předměty, podlahy, omítky včetně obkladů a provedena opatření proti zemní vlhkosti i kondenzaci. Nenosné prvky - příčky byly vybourány a postaveny nové zděné, cihelné. Nově jsou provedeny veškeré vnitřní instalace vody a kanalizace, napojeny pak na stávající přípojky. Práce provádí odborná firma v souladu s předpisy a normami. Řešení bylo předběžně konzultováno s Hygienikem hl.m. Prahy.

Rekonstrukce domů MČ Praha 1:

Řetězová 7, generální oprava

Původně měšťanský dům, nazývaný „U tří divých mužů“, později pak „Šandovský“, vznikl na parcelách dvou gotických objektů. Prošel přestavbami a úpravami renesančními (přístavba druhého patra a dvojramenného schodiště), barokními (slabší zdivo navýšeného 3. patra) i klasicistními - přestavba Jana Ziky v r. 1811 dala domu dnešní podobu. V domě se v r. 1898 narodil také významný český malíř Jan Bauch, žák Maxe Švabinského. V roce 1911 zde byl otevřen proslulý pražský noční podnik Montmartre, který navštěvovala řada českých i německých literátů a výtvarníků.

Dům řadu let neutěšeně chátral, a to již za okupace v době 2. svět. války. Pak část prostor získal n.p. Narpa pro svá skladiště. MČ Praha 1 rozhodla o jeho celkové rekonstrukci z vlastních prostředků. Po statickém průzkumu a zajištění zahájila firma BAU PLUS stavební práce.

Haštalská 17/756 - dům „U třech kalichů“ - generál. oprava

Objekt byl pravděpodobně postaven počátkem minulého století na místě předcházející zástavby. Je součástí souvislé uliční zástavby, nepodsklepený se třemi nadzemními podlažími a půdním prostorem pod sedlovou střechou. Obyčejný barokní vstup, jednoduché klasicistní úpravy z 2. pol. 19. stol. a zvl. kvalita konstrukcí jsou dokladem chudé měšťanské výstavby. Objekt není památkově chráněn, nachází se však v historickém centru města a je tedy v oblasti zájmu orgánů památkové péče.

Sloužil jako činžovní dům, avšak vzhledem k nevyhovujícím podmínkám pro bydlení a zvl. z důvodů jeho špatného technického stavu byl před lety vystěhován. V r. 1995 byly zahájeny práce se statickým zajištěním, bourací a vyčišťovací. Na základě projektu na obnovu, zpracovaného spol. A 40 Obnova objektů a měst s.r.o., bylo vydáno stavební povolení pro investora MČ Praha 1 spolu se Sdružením pro ekologickou výchovu TEREZA.

Objekt, jehož rekonstrukce patří k těm zdařilejším, bude sloužit jako „Centrum pro zábavu i poučení dětí a dospělých - Labyrint světa a ráj srdce“. Ekologické aktivity, osvěta a práce s dětmi budou hlavní náplní provozu objektu. V objektu je prodejna, informační centrum, herna, klubovny, společenské prostory, kabinety (instruktorů), správce objektu a kancelář. Nové požadavky na využití objektu si vyžádaly odpovídající architektonické řešení a odpovídající kvalitu materiálů ve vztahu k interiéru.

Maiselova 21 - rekonstrukce suterénu a přízemí

Novostavba nájemního domu s luxusními byty vznikla v asanačním území Josefova na počátku 20. stol. Kromě rozdělení bytů do menších jednotek nedošlo k závažnějším novodobým úpravám. Šestipatrový dům je členitého půdorysu se zdobným průčelím - sochařskou výzdobou, barevnými sgrafity a tzv. „zimními zahradami“.

V pravé části přízemí byl butik, levá část nevyužita po kancelářích Čedoku. Suterénní prostory kromě sklepů nájemníků a nové kotelny byly rovněž nevyužity.

Záměrem rekonstrukce byla adaptace přízemí a suterénu na expozici uměleckých řemesel zpracování klenotů a drahých kovů a v části přízemí na kancelářský provoz. Ostatní podlaží objektu zůstávají využívány k původnímu účelu - bydlení.

Při rekonstrukci dochází k výměně stávajících výkladů do ulice a výměně oken v přístavbě ve dvorní části. Do Expozice se vstupuje z Břehové ul. pomocí nové rampy, do kanceláří pak přímo z Expozice. Vstup z Maiselovy ul. zůstává zachován. Je zde soc. zázemí pro zaměstnance vč. úklidové komory, dále pokladna s ostrahou, tři místnosti videoprojekce, sociální zařízení pro návštěvníky a vlastní výstavní a akviziční plochy.

Do suterénu je možný přístup schodištěm z videoprojekce. Kromě stávajících provozů (kotelna a sklepy nájemníků) jsou zde situovány výstavní a předváděcí prostory. Předváděcí prostory jsou od návštěvníků odděleny prosklenou stěnou. Dále je zde technické zázemí, zázemí zaměstnanců sklad a druhé schodiště pro návštěvníky vedoucí do přízemí - poslední části Expozice.

Celkově činí rekonstruované plochy 1180,6 m², z toho 131,4 m² ostatní plochy - dvůr a terasy. Úpravou prostor vznikla velmi zajímavá expozice, která jistě bude svým zaměřením i zpracováním interiérů přitahovat návštěvníky.

U radnice 8/13 - „U zelené žáby“, U radnice 10/14 - „U bubnu“

Oba domy jsou zapsány v Seznamu nemovitých kulturních památek HMP. Dům „U zelené žáby“, původně měšťanský, vznikl spojením dvou starších objektů (jeden ze 13. stol.) ve 14. století. V podzemí se našly zbytky románské stavby, objekt sám prošel renesanční přestavbou a později barokními a klasicistními úpravami. V domě je starodávná hospoda. Dům „U tří bubnů“, později (v 15.stol.) „U zlaté žáby“ byl původně gotický měšťanský dům přestavěný v renesanci. Konečnou klasicistní přestavbu z r. 1808 provedl František Heger.

Vzhledem k vážnému technickému stavu objektů, zapříčiněného dlouholetou absencí údržby, bylo vypsáno výběrové řízení na nájemce a investora rekonstrukce. Záměrem celkové rekonstrukce objektů je vytvoření pronajímatelných prostor s vysokým standardem, odpovídajícím atraktivitě dané lokality.

V domě U zelené žáby se počítá s prostorami pro dvoupodlažní restauraci, vinárnu, klub, obchod, pronajímatelné kanceláře, tři exkluzivní dvoupodlažní byty a dále s nekomerčními aktivitami - muzeem, galerií a atelierem dětské kresby.

V domě U tří bubnů budou prostory pro dvoupodlažní obchod a pronajímatelné kanceláře. Oba domy budou samostatné - nepropojené, jako v minulosti. Vnitřní dvůr je navržen k zpřístupnění pro veřejnost (bývalý průchod mezi domem U zelené žáby a pivnicí U Kata a dále stávající průjezd na Staroměstské náměstí. V projektu je počítáno rovněž s nutnými restauračními pracemi u gotického „rakvičkového zdiva“, malovaných stropů, dveří se zárubněmi atd.

Půdní byty (se státním příspěvkem) :

S ohledem na stále rostoucí požadavky na zvětšení bytového fondu a zájem památkových orgánů o udržení bytových prostor v Praze 1, rozhodla MČ Praha 1 o rekonstrukci a vestavbě bytů do půdního prostoru v objektech č.13 a č.15 v Bílkově ul. a v ul. Betlémské 7. V předstihu byly provedeny průzkumy současného stavu krovů a ty prokázaly, že stávající konstrukce nejsou narušeny zatékáním nebo napadeny dřevokazným hmyzem.

Bílková 13, 15 / 864

Domy Bílkova 13 a 15 jsou stavěny v secesním slohu jako symetrické od středu mohutného štítu s bohatou výzdobou. Jejich půdní prostory jsou rozsáhlé, avšak nemají dostatečnou výšku natolik, aby se bez dodatečných zásahů mohla vestavět dvě patra obytných prostor. Proto projekt řeší vestavbu bytů tak, že v č.13 jsou dvě bytové jednotky, v č. 15 jsou dvě byt. jednotky a mezonetový pokoj pro byt ve 4. patře.

Projekt pro půdní vestavbu zpracovala spol. Rekonstrukce památkových objektů s. r.o.

Betlémská 7/266

Objekt je čtyřpodlažní podsklepený řadový bytový dům z konce 19.stol. s dvorním traktem. Uliční eklektická fasáda je bohatě zdobená štuky a ukončena vyšší atikou s balustrádou, dvorní je hladká. Navrhované řešení půdní vestavby se však ani jedné z fasád nedotýká. Úpravy se týkají pouze krovu a střechy. Předmětem řešení je vybudování dvou bytových jednotek v jižním křídle objektu. Půda v severním křídle zůstává zachována. Není dotčeno ani domovní vybavení a výška i tvar střechy rovněž zůstávají zachovány.

Projekt vestavby zpracovala spol. PRINS s.r.o.

Rámová 4,6

Nadace Český barok, založená v r. 1995 se zabývá všestrannou podporou barokních památek v ČR, výzkumem, rekonstrukcí a obnovou, zpřístupněním a prezentací barokního umění. Spravuje řadu originálů a řadu kopií barokních soch z významných barokních památek. Tyto vyžadují trvalé uložení s možností zpřístupnění veřejnosti. Vystavení originálů povětrnostním vlivům je značně poškozují a poškozená část sochy je pak nenávratně ztracena.

Nadace Český barok předkládá projekt na využití prostoru v Rámové ul. č. 6 a 4 ke zřízení lapidária barokních soch s doprovodným programem (audiovideo, infocentrum, literární kavárna, přednášková síň), netradičních reprezentačních a výstavních prostor pro Prahu 1, a současně také revitalizaci části centra dosud neobjevené turisty. Vzniklé prostory budou také sloužit MČ Praha 1 ke společenským akcím.

Bude provedena rekonstrukce klenutých prostor v přízemí a ve sklepě. Dokončení a otevření se předpokládá v květnu 2000. Veškeré činnosti budou prováděny v úzké spolupráci s Pražským památkovým ústavem.

Investiční akce na území MČ Praha 1:

Jindřišská 14/909 - rekonstrukce hl. pošty

Areál budov, přilehlých k ulicím Jindřišská a Politických vězňů je majetkem České pošty, stát. podniku. Dne 21.12.1998 byl prohlášen Ministerstvem kultury ČR za kulturní památku.

Budova pošty byla postavena r.1874 dle projektu projekční kanceláře c.k. úřadu při ministerstvu obchodu ve Vídni na pozemku kláštera, který byl v rámci Josefínských reforem zrušen. Četné korektury v průběhu výstavby vedly k dnešní podobě průčelí do Jindřišské ul. podle návrhu c.k. inženýra A. Brandnera. Součástí přestavby v r. 1898 bylo zastřešení předního dvora ocelovou prosklenou konstrukcí, r. 1899 byla pod vedením K.v.Maška vyzdobena dvorana nepravými sgrafity. Další proměny z 20.stol. představují jen konstrukční a dispoziční úpravy.

Vlastnímu návrhu stavby předcházela v letech 1994-95 řada studií o využití budov, na rozdělení jednotlivých provozů a postupné provádění stavby - etapizaci.

Stavba byla zahájena v listopadu 1996 a rekonstrukce objektů areálu pošta P1 probíhala za nepřerušenoho provozu pošty. Jedna z budov areálu byla ponechána v původním stavu a využívala se pro dočasné umístování různých provozů pošty. Tato budova v současné době neslouží provozu pošty a bude následně v r. 1999-2000 rekonstruována pro ředitelství Odštěpného závodu Střední Čechy.

Ukončená I. etapa byla zkolaudována v březnu 98 a koncem dubna uvedena do provozu..

II. etapu tvoří tři zbývající objekty, dva v ul Politických vězňů, včetně dostavby objektu sousedícího s budovou Telecomu a dvorní objekt. V rámci II.etapy jsou prostory rekonstruovány následně: V suterénu jsou navrženy skladovací prostory a podzemní garážování osobních aut. V přízemí je umístěn vstup do objektu jak pro veřejnost (pouze místnost pro reklamace), tak pro zaměstnance, vstupní hala, dílny a instalační sál a prodejna se zázemím. Ostatní nadzemní podlaží tvoří kanceláře ředitelství a různých odborů a oddělení, včetně kanceláří náměstků a víceúčelového sálu ve 2.NP. Pouze v objektu sousedícím s Telecomem je v 6.NP (ustupující patro) navrženy hotelové pokoje pro potřeby Odštěpného závodu Praha. Jednotlivé sekce jsou komunikačně propojeny na úrovni 2. a3. NP, neboť domy mají nestejnou konstrukční výšku.

II. etapa stavby byla ukončena a zkolaudována počátkem září 99 a uvádí se do provozu. Doba výstavby trvala 34 měsíců za nepřerušenoho provozu. Celkové náklady činí 681 936 tis.Kč.

Rybná 20 - novostavba

V proluce v Rybné ul. 20 je navržena výstavba hotelu typu GARNI. Nový objekt sestává ze dvou budov se společným suterémem, jež jsou na úrovni přízemí spojeny zastřešenou chodbou. Mezi dvorním a uličním traktem je navržena zahrada o rozloze 250 m².

Uliční trakt je osmipatrová budova, v přízemí s hotelovou halou s recepcí a vjezdem do podzemních garáží. V šesti patrech jsou hotelové pokoje, v sedmém patře mezonetové jednotky pro delší pobyt. Dvorní budova má 6 nadzemních pater, v přízemí kuchyně pro přípravu snídaní, jídelna a sociální zařízení. V ostatních patrech hotelové pokoje, v posledním podlaží opět jednotky pro delší pobyt. V suterénech je technické zázemí hotelu, konferenční

místnosti se zahradou a garáží. Celková kapacita činí 112 pokojů včetně jednotek pro delší pobyt, v suterénech celkem 38 parkovacích stání.

Začlenění objektu novostavby mezi stávající budovy je provedeno velmi citlivě jak z hlediska výškového řešení, tak zpracováním nové fasády.

V Celnici 4 - rekonstrukce a dostavba

Dvoupatrová trojkřídlá budova nazývaná „Stará Celnice“ byla vybudována v pol. 19. stol. jako skladiště státních finančních úřadů. Významově patří ke kvalitním představitelům technických užitkových staveb, které se v minulém století etablovaly v souvislosti s prudkým rozmachem průmyslu a technického pokroku.

Klasicistní otevřená dispozice oživená historizujícími romantickými motivy s maximálně strohým, oproštěným výrazem, daným utilitárním využitím budovy, otevřela prostor pro kombinaci s nejmodernější architekturou v pojetí arch. Stříteckého a arch. Krupauera, Atelier 8 000.

Vzniká zde komplex historického objektu, rehabilitovaného ve své památkové podstatě s implantovanou novostavbou ve stylu ocel-sklo. Novostavba nabídne cca 4500 m² nejkvalitnějšího kancelářského prostoru, stávající budova může sloužit alternativně jako obchodní centrum či banka. Tradiční a nové je konfrontováno zejména v prostoru atria, projektovaného jako bankovní hala. Celkově Stará celnice nabídne do podzimu r. 2000 cca 10000 m² pronajímatelných ploch v nejvyšším standardu se 4-mi podlažními podzemního parkingu. Budova bude oživena i kavárnou, restaurací se zahrádkou a pizzerií.

Firma IKANO Properties, majitel objektu a současně investor celé rekonstrukce a dostavby, má s rekonstrukcemi památkově chráněných objektů dlouholeté zkušenosti. Společnost zahájila svoji činnost v Praze v r. 1991 a investičně se koncentruje zejména na Prahu 1. Majitelem IKANA je rodina Ingvara Kamprada, zakladatele obchodních domů IKEA.

Václavské náměstí 4/773 - dostavba ASTRY

Objekt čp. 773-II, tzv. Lindtův dům, je součástí řadové zástavby dolní části Václavského náměstí a vznikl po zboření starého dvoupatrového domu v letech 1926-7 podle návrhů ing.arch.Ludvíka Kysely. Novostavba využila blízkosti Václavského a Jungmannova náměstí a propojila je pasáží s obchody a výkladci. V 1. patře objekt obsahoval kavárnu „Astra“, v 1. suterénu vinárnu „Carioca“. V patrech se nacházely obchodní a kancelářské prostory, v horním patře atelier.

Majitel objektu, firma LBB - Reality spol. s r.o., zastupovaná firmou INORG s.r.o., se rozhodl ke kompletní rekonstrukci paláce ASTRA. Vzhledem k tomu, že se v průběhu roku 1996 stal majitelem i sousedního pozemku, rozhodl se zde realizovat obchodně administrativní budovu vysokého standardu. Tím došlo k optimalizaci původně schváleného řešení rekonstrukce a to v souvislosti s možností případného propojení obou objektů. Změny se však netýkají základního způsobu využití objektu, který zůstává obchodně administrativní budovou se zachováním vinárny Carioca v 1. suterénu. Navržené kapacity jsou v následujícím poměru:

vinárna Carioca	287 m ²	administrativní plochy	1 640 m ²
obchodní plochy	495 m ²	technické zázemí	230 m ²

Valdštejnské nám. 4/17 - rekonstrukce Senátu

Ve třicátých letech 17. stol. se díky renomovaným italským stavitelům, architektům Andrea Spezzimu a Niccolovi Sebregondimu zrodilo v bloku mezi Valdštejnským náměstím, Valdštejnskou ulicí, Klárovem a Letenskou ulicí jedinečné architektonické a umělecké dílo, jehož obdobu bychom stěží hledali nejen přímo v Praze, ale možná i po celé Evropě. Monumentální architektura pražského baroku a nejrozsáhlejší pražské šlechtické sídlo, jež s připojenými dokonale upravenými zahradami tvoří jednotně koncipovaný areál, je po Pražském hradu nejvýznamnější v Praze. Je spjat především s osobností svého stavebníka, Albrechta z Valdštejna, vévody frýdlantského, i když vznikal jako ostatní rozsáhlé projekty mnohaletým postupným budováním jednotlivých částí na základě jediné sjednocující myšlenky. Ve svém celku je projevem bezkonfliktního prolínání prvků pozdní italské renesance s ranným barokem.

Pro potřeby Senátu Parlamentu ČR byl na základě požadavku investora Kanceláře senátu, jehož zástupcem coby stavebně technický dozor je firma INORG s.r.o. Dodavatelské a projekční práce postupné obnovy tohoto klenotu pražské architektury zajišťovány firmou KD BETA a.s. a IPS a.s. Rekonstrukci samozřejmě předcházely různé potřebné průzkumy stavebního stavu objektů a na jejich základě bylo prokázáno silné statické narušení některých objektů komplexu a značná míra poškození krovové soustavy. Tyto závady bylo nutno odstranit stažením budovy ocelovými táhly, rozsáhlou opravou krovů pomocí náhradní dřevní hmoty a nahrazením částí krytiny novým materiálem. Nároky na budoucí funkci historických prostor si vyžádaly i některé speciální zákroky (vybudování speciálního mezipatra pro techniku).

S ohledem na kulturní národní památku probíhaly veškeré práce pod pečlivým dozorem orgánů památkové péče. Zde se projevila naplno snaha o zachování pocitu starobylosti - byla zde poprvé použita zajímavá technologie finální úpravy obnovovaných původních dekorů, provedeny rozsáhlé restaurátorské práce a doplněna poškozená štuková výzdoba. Po konzervaci objevených fragmentů malovaných stropů zůstaly tyto již nezakryty. Rovněž obnova fasád byla výjimečná, takže působí přirozeně a dýchá z nich kouzlo minulých století. Stavební práce se dotkly i nádvoří, jejichž povrchy byly buďto nově provedeny ze stylově odpovídajících materiálů stejnou kvalitou, či zachovány a doplněny.

Celý areál je průchozí a jedním komunikačním celkem, a po jeho kompletním dokončení (včetně jízdárny) v r. 2000, bude tato nádherná památka v centru Prahy lahodit oku všech návštěvníků.

FOUR SEASONS - hotel, rekonstrukce a dostavba

Projekt hotelu Four Seasons vychází z vítězného návrhu atelieru Dům a Město architektonické soutěže. Stavba byla zahájena v r. 1998, dokončení je plánováno na jaře 2001.

Zástavba na Alšově nábřeží je součástí staroměstské části Pražské památkové rezervace a je vnímána společně s Karlovým mostem. Jednu část stavby tvoří rekonstrukce dvou stávajících objektů - klasicistního a barokního domu. Částečným snížením navigace a odstraněním násypu se změní jejich výška a obnoví se jejich původní architektonická proporce průčelí. Druhou část stavby tvoří křídlo nového objektu s terasou, jež navazuje na klasicistní zástavbu. Hlavní, nový objekt hotelu je přistavěn ke slepému štítu novorenesančního obj. čp. 1048 v Křížovnické ulici.

Hlavním záměrem návrhu urbanistického řešení bylo vytvoření souboru „jednotlivých paláců“, které si ponechají svoji autonomii, ale současně vytvoří jeden celek. Hotel je provozně propojen v suterénu, hlavní vstup je z ul. Veleslavínovy, provozní vstup a vstupy do obchodů jsou z ul. Křížovnické, z Platněřské ul. je pak zajištěno zásobování a vjezd do podzemních garáží. V hotelu bude 157 pokojů včetně prezidentského apartmá v barokním domě, restaurace, bar, konferenční a společenské prostory. Nábřeží před hotelem bude doplněno stromořadím. Stavba přispěje k obohacení společenského života v této části města a ke zkvalitnění životního prostředí.

Celetná 25/590 - Štupartská 16 - rekonstrukce

Jedná se o památkově chráněný objekt, obytný dům „U čtyř sloupů“, který vznikl jako novostavba v r. 1927 v místě původně dvou gotických objektů, ze kterých byla zachována pouze barokně upravená fasáda. V domě žil a zemřel r. 1848 filozof a matematik Bernard Bolzano. Železobetonový skelet kombinovaný s klasickým cihelným nosným systémem respektuje nepravidelnosti původních parcel. Budova byla celá podsklepená a navíc v části přilehlé k ul. Celetná byl vybudován další suterén. Za původní fasádou byl objekt zvýšen na 4 patra a křídlo do ul. Štupartské má 6 pater, z toho dvě poslední vložena do výšky krovu. Z důvodů komerčních byla realizována centrální dvorana napojená na obchodní pasáž, spojující ulice Celetnou se Štupartskou. Objekt byl postaven firmou NEKVASIL pro majitele Čokoládovny LUNA podle plánů arch. Schneibergra.

S ohledem na památkovou podstatu, lokalitu a z toho vycházející neměnnost objemu, je navrhované řešení omezeno na rehabilitaci při respektování současných požadavků na provoz a celkový standard vč. technického a bezpečnostního vybavení.

Vzhledem ke snaze o efektivní zhodnocení jak v oblasti komerční, tak i administrativní a při zachování bytového fondu v původní plošné výměře, byly navrženy úpravy umožňující využití celého suterénu. Obnovena bude obchodní pasáž včetně centrální dvorany, kryté prosklenou pyramidovou střechou. Pro možnost obchodního využití suterénu je navrženo jeho propojení z úrovně pasáže včetně nového prostorového spojení v podlaze dvorany. Pro obchod je využíváno tedy přízemí a suterén, k administrativě 1.-3. patro, ve 4. patře je umístěno technické vybavení a bytová část se čtyřmi nadstandardními byty

Záměrem celého řešení je rekonstrukce a znovuoživení velmi exponovaného objektu při respektování památkové koncepce a vytvoření obchodně-administrativních a bytových prostor v současně požadované úrovni.

28.října č. 12/767 - uzavření podloubí

Záměrem majitele objektu je celková rekonstrukce domu, včetně obnovení původní fasády a uzavření podloubí a průchodu mezi ulicí 28.října a Jungmannovým náměstím. Objekt sousedí směrem k Národní třídě s domy, u kterých bylo podloubí již zrušeno a nahrazeno obchodními prostory.

Do doby generální rekonstrukce objektu, což se předpokládá cca do 3 - 5 let, je na základě stavebního povolení vybudována provizorní stavba. Průchod a loubí v ul. 28. října jsou využity pro čtyři malé obchůdky s příručními sklady. Sociální zázemí zaměstnanců je umístěno v mezzaninu objektu (stávající WC a čaj. kuchyňka). Tři obchodní jednotky jsou přístupny z ul. 28. října, jedna z Jungmannova náměstí. V rámci úprav je řešen i nový vstup do obytné části domu z ul. 28.října.

Pštrossova 21/200 -rekonstrukce přízemí - kavárna, klub „Solidní nejistota“

Na základě požadavku současného provozovatele Klubu „Solidní nejistota“ radia Limonádový Joe, p. D. Rajnocha a společnosti RESED s.r.o., byl zpracován návrh atypického interiéru v přízemních prostorách objektu. Dům pochází cca z r. 1840. V rozlehlém prostoru, původně výrobní haly koželužny, pak v rámci rekonstrukce celého objektu tiskárny a později kanceláří ČTI, měl vzniknout provoz restaurační, barový a divadelní.

Vlastní realizaci předcházely mnohé konzultace nad souborným řešením, týkající se nejen funkčnosti interiéru, ale i možnosti provozování denních živých večerních koncertů, scének atp. Celkové rozměry prostoru rozhodně zpracování nezjednodušily, zvl. měla -li atmosféra doplňovat neformální představy radia. Projekt byl tvořen s ohledem k výtvarné představě a jeho jednotlivé části se řešily velmi důkladně. Výsledkem je nevšední estetický interier, s funkčními prvky ladných tvarů, ve kterém je využit tradiční materiál - kámen, dřevo, kov. Jednotlivé úrovně prostoru slouží jek jeho tvárnosti tak k nutným technickým rozvodům. Díky společnosti AKTIVDESIGN proběhla realizace do současné finální podoby ve velmi krátké době. Interiér svým temperamentem dokáže zpříjemnit večerní chvíle zde strávené.

Jilská 4/353 - „U Vejvodů“ - rekonstrukce

Památkově chráněný objekt, původně měšťanský dům, vznikl jako pozdně renesanční stavba z r. 1618 na dvou rozsáhlých gotických parcelách se zbytky zdíva a sklepů. Po této nákladné renesanční přestavbě byl však již po 20-ti letech dům zpustlý a bylo nutno vystavět opěrný pilíř, jenž je vedle vstupu dochován dodnes. V pol. 17. stol. získal domy staroměstský purkmistr Mikuláš Turek z Rosentalu a od té doby oba domy figurují jako jediná nemovitost. V roce 1717 dům koupil purkmistr Jan Václav Vejvoda ze Stromberku (primátorem byl jmenován Marií Teresíí za válečná hrdinství) a po něm je dům také pojmenován. V r. 1844 zde měli cechovní hospodu pražští tiskaři kartounů.

Hlavní význam domu spočívá právě v renesanční přestavbě, která dala uličním domům prakticky dnešní podobu. Pozornost zaslouží zvl. řada pozdně renesančních štítků na fasádě, polygonální síň v přízemí se středním sloupem a bohatou štukovou výzdobou klenby, renesanční a ranně barokní malované trámové stropy v patře.

Roku 1907 se majitelka rozhodla dům zbořit a vystavět zde tři činžovní domy, avšak díky protestům veřejnosti a Klubu za starou Prahu byl dům zachován. Umělecká beseda se v r. 1908 rozhodla subvencovat rekonstrukci a dům pak najmout. V témž roce dům pro stejné účely zakoupil předseda výtvarného odboru Umělecké besedy malíř Karel Klusáček. V rámci rekonstrukce byla zbořena dvorní křídla a drobné stavby, na jejich místě byl ve vnitrobloku postaven činžovní, sgrafity zdobený dům (plány od stavitele Moravce a architekta Josefa Fanty). Secesní stavba vč. výstavního sálu ve druhém dvoře a rekonstruované historické části byly postupně kolaudovány až do r. 1910. V roce 1915 proběhla úprava sálu na kino. V 70. letech byl sál přepatrován a zřízeno předváděcí kino a kanceláře Ústřední půjčovny filmů. Více jak 30 let je uliční objekt pod lešením. Do konce r. 97 zde byla provozována tradiční hospoda.

V pol. r. 1998 byla zahájena rekonstrukce. Cílem záměru je areál obnovit. Ve zchátralé uliční části to znamená prakticky obnovit secesní konstrukci, ve dvorní části rehabilitovat sál a přísálí, nadzemní obytnou budovu modernizovat. Objevená mramorová deska z této doby s

popisem historie objektu bude po restaurátorském obnovení opět umístěna na budovu. Po rekonstrukci bude areál sloužit jako víceúčelový - pro obchodní, stravovací, kancelářské a bytové využití. V zásadě nedochází ke změnám vůči původnímu stavu ani nárůstu užitkových ploch. Vzhledem ke chráněné historické struktuře budov není možné řešit nároky na dopravu v klidu uvnitř areálu.

Stavby pro společnost a její kulturu

Divadlo Kalich

Koncepce přestavby velkého sálu ve dvorním traktu Husova domu Českobratrské církve evangelické v Praze 1, Jungmannově 9, vychází z ideového požadavku investora vytvořit v centru Prahy netradiční divadlo, resp. víceúčelově využitelný prostor pro divadlo. Divákovi by tak měl nabídnout možnost renesančního vnímání světa v jeho propojení minulosti s budoucností.

Divadlo má sloužit pro dlouhodobé inscenování jediné hry - muzikálového zpracování Shakespearova Hamleta, s možností občasné operativní přeměny pro jiný způsob využití (alternativní divadelní scéna, hostující divadlo, konání seminářů, módních přehlídek a pod.). Uvolněný prostor divadla bez výrazné funkce portálu s prolínajícím se jevištěm a hledištěm kompozičně naváže na alžbětinskou scénu a vytvoří prostředí vtahující aktéry do určeného scénáře bez konvekčních zvyklostí a klišé. Divák by se měl cítit uvolněně jako host divadelního představení na zámeckém nádvoří.

Rekonstrukce velkého sálu neovlivňuje zásadním způsobem venkovní vzhled budovy, pouze uliční trakt domu bude upraven, protože v přízemí bude situována prodejna vstupenek. Uvnitř dvorního traktu budovy dochází k určitým dispozičním úpravám, vynuceným provozními souvislostmi změny využití. Všechny úpravy však byly navrženy tak, aby nedošlo k zásahům do nosných konstrukcí budovy.

Záměr vytvořit tuto nadčasovou inscenační atmosféru počítá s ohledem na možnosti stávajících prostorů s částečně omezenou divadelní technikou vlastního jeviště a ojediněle nestandardními parametry viditelnosti míst pro diváky.

Divadlo DAMU - DISK

V říjnu 1945 vydal prezident republiky Dr. E. Beneš dekret o založení pražské Akademie múzických umění, v učením roce 46-47 zahájila činnost divadelní fakulta a divadlo DISK se stalo školní scénou s pravidelným provozem. Divadlo DISK se však zrodilo poněkud dříve, těsně po válce v květnu 45 získali pedagogové a posluchači dramatického oddělení Státní konzervatoře prostory nevyužívaného divadélka Unitarie v Karlově ulici v Praze.

V r. 1993 musela divadelní fakulta objekt v Karlově ul. opustit. Kulatý DISK, symbol školního divadla se naposledy kutálel předsálím divadla. škola ztratila divadlo, studenti místo, kde si mohli poprvé ověřovat své tvůrčí schopnosti i vrtkavou přízeň diváků. Od té chvíle hráli svá absolventská představení v Divadle v Celetné, kam je přijal Divadelní spolek Kašpar.

Myšlenka, aby si škola postavila své vlastní divadlo se zdála naprosto fantaskní, avšak přesto nacházela stále více příznivců. Byla vypsána soutěž na studii s možností realizace přímo v areálu fakulty. A po dlouhé a trnité cestě od snu k jeho uskutečnění byl v prosinci loňského roku zkolaudován nový prostor divadla DISK podle vítězného návrhu architekta ing.K.Hubáčka, které vyrostlo přímo uprostřed historických objektů divadelní fakulty v Karlově ulici č.26. Celé divadlo je architektonicky komponováno zcela netradičně. Je chápáno jako otevřený prostor, ve kterém se vztah jeviště a hlediště může variabilně měnit podle záměru tvůrců. Proměnné umístění jeviště a hlediště je možné v 6-ti základních variantách a

maximální kapacitou pro 180 diváků. Střecha divadelního sálu s osazenými dřevěnými schody bude sloužit jako přirozený prostor pro střetávání studentů, eventuálně jako prostor pro prezentování výsledků jejich práce. Veškeré stavební práce musely být s ohledem na stáří a tech. stav sousedních objektů prováděny pod trvalým dohledem statika, hloubení stavební jámy pak pod dozorem PÚPP.

Celá akademická obec AMU si přeje, aby divadlo DISK vstoupilo podnětně a sebevědomě do pražského divadelního života, aby se z tohoto místa šířila opravdová hravost, radost z tvorby a mravní odpovědnost.

Divadlo ABC

Dům, ve kterém se divadlo ABC nachází byl postaven v letech 1927-30 podle návrhu architekta Osvalda Polívky (spoluautora Obecního domu) jako obchodní dům s divadlem a restauracemi. Ve vstupních prostorách divadla a ve foyerech je zachována řada původních prvků.

Hlavními důvody pro celkovou rekonstrukci divadla bylo především zastaralé technické zařízení, instalace a vybavení a v neposlední řadě nevyhovující dispoziční řešení vlastního divadelního prostoru i zázemí personálu a herců.

Původní prostory divadelního sálu byly koncipovány na provoz kabaretního typu s volným propojením vlastního hlediště s přílehlými chodbami - foyery. Pro provoz divadla klasického typu je toto řešení nevyhovující zvl. z hlediska prostorové akustiky. Dalším problémem byly špatná viditelnost hl. v zadní části parteru, ze zadních lóží za balkonem a z jeho bočních stání, i z dvojic krajních lóží v parteru. Rovněž doprava kulís do skladu ve 2. suterénu po domovním schodišti bočního vstupu byla značná nevýhoda. Všechny tyto nedostatky rekonstrukce odstraní (zřízením stolového výtahu v chodníku, novou křivkou viditelnosti a zkrácením podélné osy sálu posunutím portálu a orchestřiště směrem do hlediště, akustickým obkladem stěn a oddělením foyerů od sálu pevnými dveřmi atp.) a řeší rovněž osazení nových křesel, svítidel, opravu všech povrchů a technických instalací. Nově je pojata i barevnost rekonstruovaných prostor.

Vzpomínky na minulost pro budoucnost

Veřejná anonymní soutěž na návrh vyznačení památného místa upálení J. Palacha a J. Zajíce

Před třiceti lety, 16. ledna 1969 se na protest proti pokračující „normalizaci“ upálil student Filozofické fakulty Jan Palach. Dne 25. února 1969 jej následoval student Střední železniční průmyslové školy v Šumperku, Jan Zajíc. Jejich památku dnes připomíná kruhový záhon a březový kříž pod sochou sv. Václava. Toto místo, které současně připomíná další oběti komunismu, ani jeho úprava a vzhled významově nepostihují čin obou Janů.

Již v roce 1996 bylo téma pietního místa zadáno jako semestrální práce na VŠUP. Vznikla celá řada pozoruhodných prací, které potvrdily vhodnost zřízení pietního místa, ne však pomníku. Skromné výtvarné řešení by podle názoru odborníků mělo být stopou na domě, nebo v dlažbě. Otázka pietního místa byla znovu otevřena v únoru 99 a na základě doporučení Výboru kultury ZHMP bylo OZ přijato usnesení o vyhlášení Veřejné anonymní soutěže na návrh vyznačení památného místa upálení J. Palacha a J. Zajíce.

Soutěž proběhla v květnu 1999 a posuzováno bylo odbornou nezávislou soutěžní porotou celkem 14 výtvarných návrhů. Po vyhodnocení nejlepších prací byla uspořádána výstavka a předány jednotlivé ceny. Nyní tři nejlepší návrhy představujeme občanům na této výstavě.

V současné době je zpracován a projednáván projekt a připravována realizace vítězného návrhu autorů Barbory Veselé, ing. arch. Čestmíra Housky a ak arch. Jiřího Veselého.

Staroměstské nám. - Mariánský sloup, obnova

V roce 1650, dva roky po krutém obléhání Prahy Švédy, byl na Staroměstském náměstí jako poděkování za uhájení města postaven sloup se sochou Panny Marie a čtyřmi anděly, kteří symbolizují boj dobra se zlem. Pražský sloup byl postaven jako třetí tohoto druhu ve stř. Evropě a stál na místě bývalého pranýře. Kvůli němu byla z náměstí odstraněna i šibenice.

Sloup byl na rozdíl od jiných, mramorových, vytesán z hrubozrnného pískovce od Prahy. V duté prostora soklu byl umístěn deskový gotický obraz P. Marie, u něhož se Pražané modlili při švédském obléhání. Architektura sloupu tedy tvořila jakousi kapli či ostatkář pro uchování obrazu. Stín sloupu kryl v pravé poledne pražský poledník v dlažbě a byl tedy i ukazatelem času. Původně byl natřen červenavou barvou, imitující mramor, v 19. stol byl očištěn do přírodní podoby. Vytvoření tohoto monumentálního díla v novém barokním slohu od českého sochaře J. J. Bendla a z českého pískovce započalo rozmach českého barokního sochařství, jehož rozsah a úroveň nemá jinde obdoby.

Okolo r. 1890 se začalo uvažovat o pomníku M. J. Husa, jenž byl vkomponován do náměstí po dlouhých výpočtech a hledání. Roku 1915 byl odhalen. Obě díla spolu na náměstí stála tři roky. Dne 3.11.1918 byl mariánský sloup záměrně nepravdivě informovanými lidmi, obyvateli Žižkova, který nebyl tehdy součástí Prahy, stržen a neuvěřitelně rychle kompletně odstraněn.

Od prvních dnů po stržení začala snaha o jeho obnovení. Tehdejší názory, teorie i praktické možnosti však nemohly vytvořit vhodný program a projekt obnovy. Již tehdy existovala organizace Odbor pro postavení mariánského sloupu. Vybrané peníze však byly použity na stavby nových kostelů na periferiích. Další snahy zastavila 2. světová válka a po ní komunistický režim. V r. 1990 byla ustavena Společnost pro obnovu mariánského sloupu na

Staroměstském náměstí a od té doby vyvíjí svou činnost se snahou postavit opět mariánský sloup na původní místo v rekonstruované podobě. Veškeré přípravné práce jsou placeny z příspěvků dobrovolných dárců. Z darů by byla placena i realizace.

Staroměstské nám. - okolí pomníku J.Husa (úprava do původní podoby)

Původní řešení okolí pomníku M.J.Husa (dle původní autorské podoby od Ladislava Šalouna) doznalo během let několik přestaveb - zřízení požární nádrže na jižní straně pomníku, později její zanesení při předlažbě náměstí v r. 1987-88. Při této poslední úpravě, kterou pomník nyní má, byla zadní původní část lemující pomník uzavřena novými kamennými bloky a v čelní části byla ve velké dlažbě náměstí naznačena jeho historická podoba, aniž došlo i k doplnění kamenného obrubníku. Z hlavního jižního schodiště nebyl rovněž odstraněn spodní stupeň, který tvořil součást požární nádrže a vyrovnával rozdíl úrovní náměstí a původního schodiště. Při úpravách r. 1997 byla odstraněna pouze nevhodná keřovitá zeleň v zadní části pomníku.

Navržené řešení předpokládá především odstranění přebytečného materiálu mimo původní řešení - tedy kamenné bloky, doplněný stupeň schodiště z umělého kamene, velkou dlažbu s částí podkladu vozovky. Navrhované úpravy jsou patrné z příloh situace a příčného řezu. Jelikož je pomník M.J.Husa státní kulturní památka, musí být jak projektové práce, tak vlastní provedení pod dohledem Státního ústavu památkové péče.

Pomníky zmizelé

Až neuvěřitelně dlouhý by byl výčet pomníků a sochařských děl zmizelých v průběhu času z náměstí a ulic města. Ve většině případů se tak stalo po zlomových politických událostech. Některá díla byla zničena zcela, některá pouze uschována do lapidária nebo depozitáře. Z těch mnoha připomeneme alespoň některá:

Pomník císaře Františka I - hold českých stavů

V dubnu r. 1835 na shromáždění českých stavů navrhl děkan svatovítské katedrály Franz Pöllner uctít památku nedávno zesnulého (2.3.1835) „nezapomenutelného“ císaře a krále Františka I postavením pomníku. Stavové na toto vystoupení reagovali potleskem, avšak úplně návrh nepřijali. Po mnoha polemikách se praktičtí obyvatelé Čech i Vídně pomník většinou zavrhlí a vyslovili se pro různé nadace či jiné užitečné projekty. Nakonec však bylo rozhodnuto o stavbě pomníku, neboť „nadace nejsou na věčné časy ani pro každého“. Zemský výbor přijal rozhodnutí vybudovat v prostoru mezi Křížovnickým náměstím a Novou alejí (dnešní Národní třídou) nábřeží, pojmenované po zesnulém panovníkovi. Celou záležitostí byl pověřen zvl. pomníkový výbor v čele s hrabětem Josefem Matyášem Thunem, jenž byl znám svým širokým kulturním rozhledem. Koncem r. 1838 byl vypsán konkurs na pomník a fasády budov, které měly stát za ním.

Za nejlepší byl vyhlášen projekt berlínského dvorního stavebního rady Antona Stüllera - jezdecká socha císaře Františka, doprovázená dvěma sloupy. Znovu se však ozývaly hlasy proti stavbě pomníku, které navrhovaly na místo něj postavit monumentální budovu. R. 1844 se však stavové opět vrátili k pomníku a poprvé se v této souvislosti objevuje jméno Josefa Maxe, českoněmeckého sochaře ze Sloupu u České Lípy. Na nábřeží měla být provedena prostá parková úprava, doplněná navíc ještě kašnou, jež by splnila požadavky estetické i praktické. V této souvislosti byl osloven architekt Josef Kranner. R. 1845 byl slavnostně položen základní kámen. Pomník měl tvořit dominantu vlastně první pražské moderní

promenády, jež navázala na nový řetězový most císaře Františka I. Na konci května 1850 měla být jezdecká socha na pomník osazena a celá stavba ukončena. Tehdejší politické klima však sehrálo svou roli a nebyl oznámen žádný doprovodný ceremoniál. Od té doby shlížel císař na Pražany promenující po nábřeží. Ti si ho příliš ani nevšimli, ostatně jej bohatá plastická výzdoba kašny poněkud zakrývala.

Svůj postoj k Františkovu pomníku vyjádřili Pražané v r. 1919, kdy z něj odstranili jeho ústřední postavu a odstěhovali ji do lapidária. Tam si dodnes každý může ověřit, že to není špatná socha. _

Pomník maršála Radeckého

Jan Josef Václav Radecký z Radče zosobňoval vojenskou slávu Rakouska. Měl skvělé organizační a reformátorské schopnosti, pochopení pro technické novinky, staral se o co nejlepší vybavení svých vojáků. Nespoléhal jen na sílu, svými návrhy sociálních reforem v oblasti civilní správy si vysloužil podezření, že je socialista. Vojáci, kteří mu říkali „otec Radecký“ jej obdivovali. Přízní ho zahrnoval i císař František Josef I.

Svého krajana chtěli uctít i někteří představitelé veřejného a kulturního života v Čechách. Návrh na zřízení jeho pomníku podal po vítězství u Novarry v 1849 tehdejší ředitel Akademie výtvarných umění Christian Ruben. Nápad byl dobře přijat. Pomník měl být z bronzu, model pro odlití byl objednan u pražských sochařů, ve své době známých a skutečně nejlepších, bratří Emanuela a Josefa Maxů. Emanuel Max předložil dva návrhy. Podle prvního seděl Radecký na koni a reliéfy na piedestalu zachycovaly dvě scény z jeho života. Na druhé skice stál v ruce s maršálskou holí jako odznakem své hodnosti. Na piedestalu byly znázorněny nejpočetnější národy Rakouska. Pomník byl nakonec realizován podle třetího návrhu, který dodal Christian Ruben a který došel souhlasu i v očích Jeho Veličenstva. Postavy znázorňující národy monarchie byly změněny na představitele osmi hlavních zbraní rakouského vojska nesoucí štít, na němž stál jejich milovaný velitel. Oba bratři odvedli skutečně dobré dílo, které patří do dějin našeho sochařství.

Jako vždy v takovém případě vznikl problém, kam pomník umístit. Nejprve se uvažovalo o Staroměstském náměstí, kde měl sousedit se zamýšlenými sochami českých panovníků, projektovanými na nové průčelí radnice. Další možnosti představovalo Hradčanské a Malostranské náměstí, z nichž poslední bylo vybráno jako nejvhodnější. Ve všech třech případech šlo o umístění na trase Královské cesty, z hlediska symbolického tedy nejprestižnější a stejně hodnotné.

Odhalení pomníku bylo plánováno na listopad 1858 s ohledem na narozeniny staříckého maršála. Radecký se však toho nedožil, zemřel 5. ledna 1858. Pomník byl odhalen 13. listopadu 1858.

Jestliže obecně Radecký ztělesňoval slávu rakouských zbraní, v českém prostředí se stal i symbolem českého rakušanství. Pro další generace se však stal již jen legendárním stínem. Znovu začal být připomínán až za 1. světové války. Zapojení do propagace války, s níž se český národ neztotožňoval, poškodilo ovšem v očích české veřejnosti znovu maršálovu pověst a potvrdilo představu, že ten, kdo patří do rakouských dějin, nemá místo v českých. Přenos pomníku do lapidária byl proto z hlediska nového řádu pochopitelný. Po převratu 28. října 1918 byl pomník zakryt hustou látkou, a než se přehoupla zima, vyrostlo kolem bronzového sousoší lešení. Najednou bylo náměstí prázdné. Proměna tradic byla dokonána, když byl k 10. výročí republiky na Malostranském náměstí vztyčen pomník nový - pomník francouzského historika a propagátora české samostatnosti Ernesta Denise. Na Radeckého se však úplně nezapomnělo. R. 1936 žádal československou vládu rakouský kancléř Schuschnigg, aby pomník darovala Rakousku. Záměr se však neuskutečnil. Znovu se o pomníku začalo hovořit až v r. 1941, kdy se rozhodla Praha pomník znovu instalovat. Proč nakonec zůstal v lapidáriu

se můžeme jen dohadovat. V každém případě měl Radecký štěstí. Jsou doby, kdy se pomníkům nejlépe daří právě v lapidáriu.

Pomník Woodrowa Wilsona

Československo vzniklo na troskách starého světa, rozmetaného „světovou revolucí“ - jak 1. světovou válku nazval Tomáš Garrigue Masaryk. Pochopitelná orientace na západní spojence vycházela jednak z pocitu vděčnosti za osvobození, jednak z představy o společných hodnotách a cílech. Výrazem toho se stalo odhalení pomníku jednomu z mužů, kteří osvobození národa v zahraničí nejvíce podpořili - prezidentu USA Woodrowi Wilsonovi. Nóta, v níž 16. října 1918 W. Wilson prohlásil uspokojení nároků Čechoslováků a Jihoslovanů za nutný předpoklad uzavření míru, byla obecně považována za rozsudek smrti nad monarchií. Kromě vděčnosti Čechoslováků Americe měl Wilsonův pomník představovat i důkaz lásky, kterou Američané českého a slovenského původu chovali ke své staré vlasti.

Myšlenka postavit tento pomník vznikla hned při zprávě o Wilsonově smrti. O její realizaci se v první řadě zasloužil známý českoamerický publicista a ředitel Bank of Europe Tomáš Čapek. Jeho zásluhou počaly sbírky na pomník v New Yorku, v Chicagu ji organizovala pobočka tamní Československé národní rady. Američtí krajané odmítli návrh na vypsání veřejné soutěže, ale souhlasili s provedením ve větších rozměrech, neboť výtěžek sbírky to bez problému umožňoval. Provedením pomníku, vysokého 14 stop, byl nakonec pověřen českoamerický sochař Albín Polášek. Architektonickou část si vzal na starost architekt Bohumil Hypšman. Rozhodnutí o umístění bylo vcelku jednoduché. Byl postaven do parčíku před největší pražské nádraží, které bylo po převratu „odebráno“ císaři Františku Josefovi a nazváno jménem amerického prezidenta. Slavnostní odhalení se konalo 4. července 1928 a ze skutečnosti, že v Praze stojí první pomník prezidenta Wilsona na světě, měli všichni přítomní velkou radost.

Uběhlo několik let a v r. 1940, koncem března, se noví páni Prahy, konkrétně dosazený náměstek pražského primátora, německý nacist Josef Pfitzner, začali zajímat o pomník a pamětní tabule. Nežádoucí pomníky měly být odstraněny a pokud se neprokáže jejich umělecká cena, měly posloužit jako surovina pro potřeby válečného hospodářství, jak se přihodilo pomníku Ernesta Denise, jenž byl v noci z 20. na 21. dubna snesen a odvezen do sběrný kovů. Stejný osud potkal o rok a půl později i Wilsona, neboť o něj zavadilo oko každého návštěvníka Prahy, který vystoupil na největším pražském nádraží. Byl odstraněn opět v noci z 12. na 13. prosince 1941. Skutečnost, že pomníky byly odstraňovány v noci svědčila o tom, že Němci nechtěli vzbuzovat příliš velkou pozornost.

Po skončení války se o obnovení pomníku Wilsona samozřejmě mluvilo. Místo něj však byla zasazena jen nová pamětní deska. Pro komunisty, kteří se vrátili k již Němci vyzkoušenému názvu Hlavní nádraží, byl Wilson opět persona non grata. V jízdách řádek současnosti se tento název udržuje, ale píše se malým počátečním písmenem - hlavní nádraží. Zpětně ho přejmenovat by bylo příliš nákladné. Tak alespoň nová tabule s malou plastikou v nádražní hale hlásá, jak tomu bylo dřív.

Pomník plukovníka Josefa Jiřího Švece

Na válku, které se brzy začalo říkat světová, a na utrpení které přinesla, nešlo zapomenout. Nadšení, které v českém obyvatelstvu vzbudila nově získaná samostatnost, nepřehlušilo bolestné vzpomínky. Autoři pomníků, vzniklých nebo i zamýšlených krátce po válce, si toho byli vědomi. Jejich díla proto nebyla příliš heroická a zdůrazňovala spíše tíhu utrpení a oběti. U takových pomníků jsou nahoře vytesány letopočty 1914 -1918 a pod nimi jména padlých. To byl často první pomník, který si za I. republiky postavila téměř každá obec, vesnice i

město. Základní orientace na Francii, typická pro celou I. republiku se projevila důsledně u všech legionářských pomníků.

Ruští legionáři takovým způsobem oslaveni nebyli, i když svým počtem a vojenským významem daleko převyšovali své druhy ve zbrani, sloužící v Itálii a Francii. Přesto je připomněly alespoň dva pomníky plukovníka Švece. První, který v r. 1928 vytvořil pro České Budějovice štábní kapitán Otto Birma, druhý, který byl podle návrhu sochaře Otakara Švece (náhodná shoda jmen) postaven v r. 1934 před kasárnami Prokopa Velikého v Praze na Pohořelci. Pomník představoval napřímeného muže ve vojenském plášti s ohrnutým límcem, oběma rukama svírajícího jílec šavle. To byl plukovník Josef Jiří Švec, který žil v Rusku od r. 1911, jako jeden z prvních se přihlásil do České družiny, vyznamenal se v bitvě u Zborova a při dobývání Pemzy a Samary. Nedokázal však čelit nespokojenosti svých jednotek, které mu pod vlivem probolševické agitace a nesmírně obtížné zásobovací situace odepřely poslušnost. Dne 25. října 1918 se Švec v Aksakovu na Sibiři zastřelil.

Tak jako nevydržely základy, na nichž byla postavena ideologie první republiky, nevydržely ani legionářské pomníky. Zničen a rozbit byl za německé okupace nejvýznamnější legionářský pomník - Praha svým vítězným synům. Ještě pohnutější historii měly pomníky Švecovy. Českobudějovické sousoší bylo na začátku okupace převezeno do úkrytu v Pelhřimově, ale brzy bylo okupačními úřady vypátráno a rozlito. Zato Švecova socha na Pohořelci zůstala na svém místě až do poloviny r. 1941. Úplnému zničení unikla i potom - v březnu 1949 totiž ministerstvo vnitra pražskému národnímu výboru oznámilo, že restituční komise americké armády našla neporušenou sochu legionářského hrdiny v Bavorsku a dala ji dopravit do skladiště v Děčíně - Podmoklech. Pomník tu měl být uložen v depozitáři vojenského muzea, ale pak se spisy, které jej doprovázely, ztratily. O důvod víc, aby jej československé úřady ovládané komunisty daly sešrotovat.

Ani pražský pomník plukovníka Švece tak svému osudu neunikl, byl zničen ve jménu stejné ideologie, na niž doplatil legionářský hrdina sám.

Karlův most - Sv. Ignác z Loyoly

Trochu zvláštní pomníkovou historií jsou příběhy barokních soch, které se v 19. stol. staly nedobrovolnými „pomníky“. Bez ohledu na svou původní funkci zbožných zastavení začaly být tyto sochy náhle vykládány vzhledem k době svého vzniku jako pomníky národní poroby. Sousoší barokních světců z kamenného mostu se stávala už bezprostředně po svém vzniku jak předmětem obdivu, tak terčem kritiky a odsudků. V průběhu času se názory vyhrcovaly a plastiky měnily.. V letech 1853 - 1861 bylo 6 barokních sousoší nahrazeno díly bratrů Josefa a Emanuela Maxe.

Ničivá povodeň v Praze 4.září 1890 strhla dva mostní pilíře a na nich stojící sochy. Byla to sousoší s jezuitskými světci sv. Františkem Xaverským a sv. Ignácem z Loyoly od Ferdinanda Maxmiliána Brokoffa z r.1711. Z vody byly vytaženy nadvakrát, r. 1890 a 1904. Dohromady je sestavil a uražené části nahradil sochař Čeněk Vosmík. Mostovka byla opravena za dva roky, ale teprve v r. 1909 nazrála otázka obnovy soch. V anketě, kterou k problému uspořádaly „Volné směry“ se vyjádřila řada našich i zahraničních expertů. Zatímco cizinci sledovali většinou hlediska umělecká, v některých českých hlasech zazněly ozvuky soudobé politické diskuse. Ohlas byl nesporný a přinesl ve svém výsledku odstranění sochy prvního jezuitského generála do lapidária Městského muzea. Naopak socha jeho kolegy sv. Františka Xaveria na mostě zůstala, i když musela být nahrazena kopií od Č. Vosmíka z r. 1913. Ještě deset let po vzniku nového státu panoval názor, že strašidla z temných dob a překážka pravé životní radosti musí pryč, protože nejdou s duchem doby. Tento plán však nestihla kupodivu uskutečnit ani pozdější komunistická radnice a jediným příspěvkem 20. stol. k výzdobě mostu byli opět svatí, ovšem slovanští a republikánské ideji se nepřítící. Tak

se na místo, uprázdněné Ignácem z Loyoly, postavilo sousoší slovanských věrozvěstů svatých Cyrila a Metoděje, na kterém pracoval sochař Karel Dvořák v letech 1929 - 1935.

Wimmerova kašna - Uhelný trh

Střed Uhelného trhu už opět zdobí klasicistní kašna, kterou městu v r. 1797 věnoval Jakub Wimmer (1754 - 1822). Pocházel ze zámožné pražské rodiny a zděděný majetek jen dále rozmnožoval. Studoval u Jezuitů, pak vstoupil do vojenské služby, získal hodnost plukovníka a od r. 1801 šlechtický titul barona. Zbohatl zejména na vojenských dodávkách a při výstavbě pevnosti Terezín. Zavedl ve vojsku organizovanou vozatajskou dopravu. Získané peníze však zhodnotil způsobem velmi čestným. Na Letné a nad dnešním Václavským náměstím, nad Koňskou bránou, kde dnes stojí Národní muzeum, vybudoval rozsáhlé sady (Wimmerovy sady). Obnovoval zaniklé vinice, zakládal ovocné aleje, budoval cesty a silnice. Vlastnil vesnice Vršovice, Nusle, Bubny, Podolí, Dvorce, Roztyly, Záběhlíce, Velký Zdíkov, Vatětice a Lenešice. V Praze mu patřilo několik domů, včetně Platýzu. Nedaleko odtud měl na dnešní Národní třídě dům čp.37(or.č.38), v němž hostil na přelomu r. 1799 a 1800 ruského generála Suvorova, jenž u nás pobýval s částí armády v době napoleonských válek.

Kašnu pro město vytvořil František Xaver Lederer (1758 - 1811) a umístil ji poblíž Wimmerova domu v Nových alejích (Národní třída) proti dnešní Jungmannově ulici. Později byla přestěhována na Betlémské náměstí a ještě později do Vrchlického sadů, kde stávala proti Jeruzalémské ulici. Od r. 1952 pak už byla na Uhelném trhu. Když byla kašna v r. 1974 poničena poněkud rozjařenými a nezodpovědnými výrostky, umístili ji památkáři do lapidária Národního muzea.

Věrná kopie od září 1998 už zase stojí na svém místě ve středu starobylého Uhelného trhu. Dnes nikdo z Pražanů nebude ke kašně chodit pro vodu, ale jistě se vždy najde chodec, který se ještě dokáže na chvilku zastavit, aby se potěšil scénou chlapce, jenž podává dívce vinný hrozen. Alegorie vinařství, někde je též uváděn název Adam a Eva.

Pomníky v péči MČ Praha 1

Na základě usnesení Zastupitelstva hl. m. Prahy č.09/27 ze dne 25.6.1999 byla schválena vyhláška hl.m. Prahy č. 15/1999 Sb. hl.m. Prahy. Touto vyhláškou bylo schváleno svěřením některých movitých věcí - veřejných plastik a pamětních desek, z vlastnictví hl.m. Prahy do péče MČ Praha 1. Ze svěřených plastik jsou to následující:

Sloup Nejsvětější Trojice - je umístěn na Malostranském náměstí. Autorem tohoto díla je G.B. Alliprandi.

Réva - plastika je umístěna na Kampě v parčíku za Lichtenštejnským palácem. Autorkou plastiky je K. Vobišová - Žáková.

Sedící dívka - i tato plastika se nachází na Kampě, v parkové ploše v blízkosti Sovových mlýnů. Autorem je J.Hána.

Jan Neruda - tohoto velikána české literatury najdeme v Petřínských sadech, vpravo od lanové dráhy na Petřín. Dílo vytvořil J. Simota.

Fontána se dvěma chlapci - zdobí rovněž Petřínské sady a najdeme ji také vpravo od lanové dráhy, jen kousek výše ve svahu. Autorem je K. Dvořák.

Dívka s holubičí - stojí v parčíku zvaném „holubička“ na Klárově, pod Starými zámeckými schody. Autorem díla je V. Šimek.

Jan Šverma - plastika stojí na předmostí Štefánikova mostu v parčíku na nábřeží L.Svobody. Autorem díla je A. Nykl.

Sbratření - toto sousoší nalezneme ve Vrchlického sadech, poblíž Bolzanovy ulice. Autorem je K. Pokorný.

Studna s renesanční mříží - je známou půvabnou ozdobou Malého náměstí. Autor však zůstal nezjištěn.

Wimmerova kašna - věrná kopie původního díla opět zdobí obnovený Uhelný trh. Autorem originálu je F.X. Lederer.

Kašna Vltava (Terezka) - je součástí Mariánského náměstí. Autorem je V. Prachner.

Kašna s delfíny - zdobí nároží kostela sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí. Autorství, alespoň částečné je připisováno J. Štursovi.